

4. zasedanje skupščine ZP Iskra

15. julija je bilo na Laborah 4. zasedanje skupščine ZP Iskra. Pod predsedstvom Vladimira Logarja so navzoči delegati najprej poslušali poročilo komisije za razpis mesta generalnega direktorja ZP Iskra. Na njen predlog so nato soglasno izvolili na to delovno mesto dosedanega v.d. generalnega direktorja Jožeta Hujsa. Pri tem je bila poudarjena velika vloga, ki jo je imel pri vedno večjih dosežkih Iskre, tako na področju sedanje organiziranosti na ustavnih načelih kot tudi pri integraciji Iskre in Gorenja, kjer je izredno aktivno sodeloval. Jože Hujs je poleg tega tudi prizadeven družbenopolitični delavec.

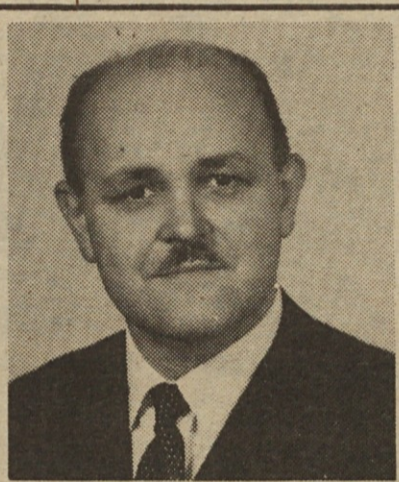
V kratkem nagovoru se je nato Jože Hujs zahvalil delegatom za izkazano zaupanje ter omenil velike naloge, ki nas še čakajo pri praktični izvedbi integracije med Iskra in Gorenjem. Eno izmed osnovnih nalog v prihodnje bo vsekakor izvajanje določil lastnega samoupravnega sporazuma. Stabilnost v rasti je dosežena in v zadnjih nekaj letih so bili doseženi pomembni rezultati. Predvidevati pa je treba tudi težave, ki nas čakajo v naslednjem letu. Predvsem bo to časovna stiska. V prihodnje bo potrebna zelo podrobna razlaga vseh predvidenih sprememb po

posameznih TOZD. Odpraviti bomo morali drobnolastniške občutke, ki še marsikje obstajajo. Ustanovili bomo banžne organizacije, nato bo sledila notranja specializacija. O vsem tem bo po njegovih besedah govora tudi v skupnosti Iskra-Gorenje. Okrepljena skupna uprava pa bo prepotrebni zametek bodočih vlaganj in skupnih dosežkov.

V drugi točki dnevnega reda je Jože Čebela kot predsednik komisije, zadolžene za politično integracijo Iskre in Gorenja, poročal o poteku glasovanja na zborih kolektivov po vseh TOZD. Za integracijo je glasovalo prek 77 % samoupravljalcev. Skupščinska komisija je nato podano poročilo verificirala.

V tretji točki dnevnega reda je Boris Deržaj prebral poročilo odbora SLO o ugotovitvah komisije za pregled stanja organiziranosti SLO v delovnih organizacijah ZP Iskra.

Temu je sledila verifikacija pogodbe za nakup zemljišča za rekreacijski center v Novigradu. Pri tem se je izkazalo, da nekateri delegati niso imeli pooblastil svojih TOZD, po katerih bi lahko glasovali pritrdilno v primerih, ko na osnovi podrobno obrazloženega gradiva sprevidijo smotnost nekaterih že sprejetih odločitev.

Na 4. zasedanju skupščine ZP je bil za novega generalnega direktorja ZP Iskra imenovan tov. Jože Hujs, že od 1. 1959 stalno zaposlen v Iskra na vodstvenih in vodilnih mestih. Med drugim je bil pomočnik glavnega direktorja Iskra Commerce, zastopnik Iskre v ZDA, od 1. 1971 glavni direktor Elektromehanike, v zadnjem času pa tudi v.d. generalnega direktorja ZP. Iskrene čestitke!

Delegati so nato z večino glasov sprejeli sklep, da sredstva iz odprodaje Iskrinega počitniškega doma na Bledu vložimo v nakup zemljišča v smislu predloga za izgradnjo rekreacijskega centra v Novigradu in pogodbe z omenjeno občino.

Ob koncu je bilo v časopisni svet imenovano 15 članov, zastopnikov vseh dejavnosti ter družbenopolitičnih organizacij v okviru ZP Iskra. Soglasno so bili sprejeti naslednji kandidati za časopisni svet „Iskre“: Frenk Kotar — Elektromotorji, Marjan Treven — Naprave, Marija Pirc — IRI, Marjan Majer — Zmaj, Zdravko Gorjanc — Elektromehanika, Bogomir Majsinovič — EMO, Valter Križman — Avtoelektrika, Leopold Horvat — Aparati, Milan Mrevlje — Instrumenti, Marjan Knol — Iskra Commerce, Frančiška Crček — CAOP, Živko Kokalj — Avtoelektrika, Marko Rakušček — ZM ZPI (avtoelektrika), Jože Čebela — SO ZPI (Commerce) ter Rudi Rakovec — ZK IEZE, (TOZD Avtomatika.)

V.B.R.

Ive Šubic: Kurirček.

NAŠ SLOVENSKI PRAZNIK

22. julij sodi vsekakor med tiste pomnike v naši zgodovini, ki so dali svoj dokončni pečat uveljavitvi naše nacionalne suverenosti ter uvrstili slovenski narod med enakopravne narode sveta. 22. julij pomeni uresničitev odločitve z dne 27. aprila 1941, ko je bila na pobudo Komunistične partije ustanovljena Osvobodilna fronta slovenskega naroda, ki je s polno odgovornostjo pozvala slovensko ljudstvo k oboroženemu boju. S tem dnevom smo Slovenci z lastno močjo in zavestjo začeli uveljavljati svojo večstoletno željo in pravico do nacionalne suverenosti.

Živimo v obdobju, za katerega lahko rečemo, da je polno nasprotij. Medtem ko se odnosi med velikimi silami počasi toda vztrajno boljšejejo, pa nekatere velike sile pozabljajo na suverenost majhnih držav, hkrati pa nastajajo v svetu nova žarišča sporov. Tudi vprašanje slovenskih manjšin v Avstriji in Italiji je eden takšnih problemov, ki bi ga morali čimprej rešiti, toda žal, ga naši sosedi ne moreta ali pa nočeta. Kljub vsemu pa je opaziti splošen trend k zbolšanju položaja delavskega razreda v svetu, k napredku vsega človeštva.

Želje nekaterih, da bi si prilastili del našega ozemlja, nas obvezujejo, da vsestransko razvijamo koncept splošnega ljudskega odpora, dograjujemo sistem obrambe in zaščite naše ustavne ureditve in nedotakljivost našega ozemlja. Poveljnik splošnega ljudskega odpora Slovenije narodni heroj general Rudolf Hribernik-Svarum je v našem časopisu v uvodniku ob 4. juliju — dnevu borca — poudaril, da naši delovni ljudje enotno izražajo svojo dolžnost in pripravljenost, da z vsemi razpoložljivimi sredstvi branijo pridobitve našega narodnoosvobodilnega boja in revolucije, kakor tudi vse dosežke pri graditvi naše samoupravne socialistične skupnosti.

Naj se povrnemo na pomen 22. julija, ki je vsekakor svetel pomnik ter vzbuja ponos na našo junaško preteklost. Prav je, da slovensko počastimo ta praznik, da se spomnimo na tisto pomembno in usodno odločitev. Naj ponovno citiramo odlomek iz uvodnika tov. Rudolfa Hribernika za Iskra, ko je dejal, da se moramo spomniti, da je v narodnoosvobodilnem boju imela najpomembnejšo vlogo mlada generacija. K tem besedam naj dodamo to, da je prenašanje revolucionarnih tradicij iz roda v rod akcija, ki jo na svoj način prevzema vsaka nova generacija. Taka tradicija ni samo zgodovina revolucije, temveč vedno znova del podobe nas Slovencev.

Lado Drobež

ISKRA - APARATI, LJUBLJANA

Proizvodnja v juniju

Doslej najuspešnejša

V juniju smo mesečni proizvodni načrt presegli za 4,2 %

V mesecu juniju je bil obseg celotne proizvodnje zelo visok, saj smo mesečni dinamični načrt dosegli s kazalnikom 104,2 in s tem izpolnili 97,07 % polletnega proizvodnega načrta. V primerjavi z letnim proizvodnim načrtom pa smo naredili za 0,38 % več od polovice. Uspeh je zelo dober, čeprav je bilo v enoti „Releji“ prav v juniju precej motenj v montažah, predvsem zaradi pomanjkanja lastnih polizdelkov. Če bi tudi ta enota izpolnila svojo operativno nalogo v celoti, bi bil tudi kumulativni kazalnik izpolnitve dinamike blizu 100 in bi tako opravili načrtovano nalogo v celoti.

Od skupne proizvodnje smo bolje izpolnili načrt za domače tržišče, saj je mesečni kazalnik kar 110,80, v kumulativni pa je po kazalniku 99,53 le malenkosten zaostanek. Bolj neugodna je bila v juniju finalizacija za izvoz, saj smo opravili le 78,02 % po dinamični načrtovane mesečne naloge, zato je kazalnik kumulativne izpolnitve načrta le 87,25.

Po posameznih skupinah izdelkov so bila odstopanja od načrta precej neenakomerna. Pri stikalnih aparatih smo mesečni operativni načrt izpolnili s kazalnikom 92,57, kar daje 83,42 % kumulativne za domače tržišče in 113,41 za izvoz. Še vedno nismo uspeli dobiti iz uvoza sestavne dele za tipke TLB, ker so bili zaradi novih tip naročeni dokaj pozno. Zato ocenjujemo, da bomo vse zaostanke lahko nadoknadili šele v tretjem trimesečju. V skupini industrijskih elektronskih naprav je bila mesečna naloga za domače tržišče opravljena s kazalnikom 94,95, s tem pa smo izpolnili 78,88 % kumulativne. Načrt proizvodnje za junij izvoz pa smo visoko presegli, saj je kazalnik kar 129. Kljub tako visoki mesečni finalizaciji pa je zaostanek v kumulativni prav v tej skupini še vedno največji, saj je kazalnik izpolnitve obstal pri 70,15. Pomanjkanje gradiva v ustreznem izboru in pomanjkanje proizvodnih kapacitet v enoti SVN sta osnovna vzroka, da v tej skupini izdel-

kov le z največjimi napori opravljamo proizvodne naloge samo delno zadovoljivo. V najmočnejši planski skupini zaščitnih relejev, elementov avtomatike in signalnih naprav smo naloge za domače tržišče v celoti izpolnili in dinamični proizvodni načrt na tem področju presegli. Kazalnik mesečne izpolnitve je 111,69, kazalnik kumulativne pa 101,36. Pri proizvodnji,

(Nadaljevanje na 3. strani)

Lepo število gostov se je udeležilo naše letošnje proslave dneva borca, dneva Iskre in 80-letnice EMO.

Iskra v Latinski Ameriki

Te dni je bil na krajšem obisku v domovini direktor Iskrinega predstavništva v Venezueli Smiljan Pečjak. Čeprav je bil med tem svojim obiskom izredno zaseden, nam je kljub temu uspelo, da nam je spregovoril o Iskri v Latinski Ameriki, tamkajšnji hudi konkurenci, problemih in še o čem.

V venezuelskem glavnem mestu Caracasu je Smiljan Pečjak že pet let. Pravi, da gre bolj za pet let fizične prisotnosti v Latinski Ameriki, saj sta bili prvi dve leti skoraj izgubljeni zaradi tega, ker so vse, kar so naredili, morali delati še enkrat, potem je prišlo obdobje enoletnega privajanja, šele zadnji dve leti pa je označil kot učinkoviti.

Pogoji dela v Latinski Ameriki so drugačni kot v razvitem svetu, in ne samo drugačni, pač pa tudi mnogo težji. Od leta 1965 je imelo v Venezueli svoja predstavništva 19 jugoslovanskih firm, toda le Iskra je obstala, vsi drugi pa so se zaradi neprimernih pogojev umaknili. Med njimi so tudi izredno znana imena, — Energoinvest, Astra, Tehnopromet, Inex in Jugobanka. Konkurenca v Venezueli in drugih južnoameriških državah je strahotna, saj razvite zahodne države nočejo izpustiti iz rok tega tržišča.

(Nadaljevanje na 2. strani)

Konferenca sekretarjev ZK TOZD in svetov v ZP Iskra

V Ljubljani je bila 12. t. m. konferenca sekretarjev osnovnih organizacij ZK temeljnih organizacij združenega dela in svetov ZK v ZP Iskra, katere so se udeležili tudi vodilni delavci in predsednik skupščine ZP Iskra. Obširni red konference je obsegal naslednje točke: poročilo sekretarja o dosedanjem delu ZK v ZP, predlog nove organiziranosti in program dela za obdobje do naslednje konference, kadrovske spremembe, obravnavo poročila komisije za razpis mesta generalnega direktorja ZP in obravnavo poročila komisije za branžno organiziranost Iskre. Poročilo o dosedanjem delu ZK ZP Iskra je podal Marjan Vrabec, dosednji sekretar, medtem ko je Aleksandra Gorup poročala o predlogu nove organiziranosti in programu dela za obdobje do konference. Razpravo o obeh poročilih so na predlog predsednika delovnega odbora združili in je ob koncu prinesla nekatere sklepe, kot: dosednji sekretariat ZK ZP naj bi razširili še s sekretarji svetov ZK OZD ter z novim sekretarjem in njegovim namestnikom; sekretariat ZK ZP naj do 15. septembra pošlje osnovnim organizacijam ZK v razpravo poslovnik o delu in organiziranosti članov ZK v ZP, program aktivnosti za prihodnje obdobje, v skladu z zaključki kongresov ZKS in ZKJ, predlog kadrovske spremembe, konferenco ZK ZP pa naj bi sklicali v prvih dneh meseca oktobra t.l.

Član sekretariata Viktor Korošec je nato predlagal kadrovske spremembe in sicer bodo poleg dosedanjih članov v sekretariatu ZK ZP delali še: Aleksandra Gorup iz IEZE, Bojan Klemenčič iz Elektromehanike, Jože Cvar iz Iskra Commerce, Stanko Komel iz Avtoelektrike in Stevo Pratkanar iz Iskra-EMO.

Zaradi odhoda na drugo delovno dolžnost izven ZP Iskra je bil nato razrešen dolžnosti dosednji sekretar Marjan Vrabec, za novega sekretarja ZK ZP pa je bil imenovan Stane Preskar iz Elektromotorjev in za njegovega namestnika Henrik Peternej iz Elektromehanike.

Poročilo razpisne komisije za razpis delovnega mesta generalnega direktorja ZP je nato podal Henrik Peternej, predsednik komisije. Glede na dosedanje delo in izpolnjevanje razpisnih pogojev je konferenca ZK ZP sprejela predlog razpisne komisije, da se za generalnega direktorja ZP imenuje Jožeta Hujša.

V nadaljevanju konference je Igor

Slavec, v.d. direktorja organizacijsko-kadrovskega področja ZP poročal o bodoči branžni organiziranosti ZP Iskra. Obrazložil je rezultate dosedanjih prizadevanj na tem področju in poudaril, da mora imenovana komisija do 20. avgusta predlagati konkreten predlog bodoče organiziranosti. Razprava k tej točki dnevnega reda je bila dokaj obširna in so v njej sodelujoči še zlasti poudarjali odgovornost predlagateljev bodoče branžne organiziranosti, kakor tudi vprašanje povezanosti v bodoči skupnosti Iskra-Gorenje. V razpravi je sodeloval tudi predsednik skupščine ZP Vladimir Logar, ki je opozoril na izvajanje sporazuma Iskra-Gorenje in na aktivnost organizacije ZK v obdobju po kongresih ZKS in ZKJ. Ob tem je bilo sklenjeno, da je treba čimprej pripraviti konkreten predlog za povezavo ZK Iskre in ZK Gorenja, prav tako pa je treba čimprej konstituirati tudi delavski svet sestavljene organizacije združenega dela.

Končno je bilo na konferenci še sklenjeno, naj organizacije ZK, ki še niso obravnavale stališč v zvezi z anti-inflacijskimi ukrepi in sklepi CK ZKS, razprave čimprej organizirajo in sprejmejo svoje konkretne programe. Sekretariatu ZK ZP naj v bodoče pošiljajo zapisnike sej in sestankov, prav tako pa je bilo tudi sklenjeno, naj bodo bodoči sestanki sekretariata ZK ZP v popoldanskem času in naj nanje vabijo vodilne delavce ZP le tedaj, ko bo to potrebno glede na predlagani dnevni red posameznega sestanka sekretariata ZK ZP.

-C-

Slavje v »Trenti«, Bovec

V soboto, 15. 6. 1974 je bilo v Alp hotelu v Bovcu zelo svečano. Na sindikalnem srečanju so se zbrali vsi delavci TOZD Trenta, slavje pa je bilo združeno s 17-letnico obstoja podjetja in s podelitvijo nagrad zaslužnim delavcem in delavkam, ki so v podjetju zaposleni že 10 let.

Uvodno besedo o položaju podjetja, smernice za nadaljnje delo in kratko zgodovino podjetja je podal predsednik sindikalne organizacije Gregor Rupnik, bivši direktor tov. Franc Kenda pa se je zahvalil članom kolektiva za velike dosežene uspehe in želel še nadaljnji velik razvoj te perspektivne tovarne. Glavni direktor delovne

Udeleženci sestanka sekretarjev osnovnih organizacij Zveze komunistov ZP Iskra, ki je bil minuli teden v Ljubljani.

ISKRA - INDUSTRIJA EMO, CELJE

Delo komunistov

V ISKRA - EMO Celje imajo pet osnovnih organizacij Zveze komunistov in dve dislocirani organizaciji v bistriškem Tobiju in v Kruševcu. Skupno je v vseh sedmih osnovnih organizacijah približno 180 komunistov.

Komunisti iz EMO so bili v bližnjem minulem obdobju najbolj delovni na področju uresničevanja novih

ustavnih dopolnil, formiranja temeljnih organizacij združenega dela in s pripravi na pomembnejša srečanja.

Kot je znano, je Celje staro industrijsko središče, ki se je v preteklosti srečevalo s številnimi problemi, predvsem gospodarskimi, zato so se celjski komunisti lotili predvsem reševanja teh vprašanj.

Komunisti iz EMO poudarjajo, da so imeli v minulih letih več težav, zdaj pa so si naloge jasno zastavili in jih začeli reševati. Njihov osnovni cilj je, da bi se znotraj konsolidirali in tako na zunaj predstavili EMO kot zglodno tovarno. Ravno pri tej konsolidaciji so odigrale pomembno vlogo subjektivne sile skupaj z zvezo komunistov. Komunisti v EMO tudi priznavajo, da so bili v minulem obdobju dokaj pasivni, po Titovem pismu pa je njihova dejavnost občutno zažvela. Kot že rečeno, so v zadnjem obdobju opravili številne naloge - z ustanovitvijo TOZD so hkrati pospešili dejavnost članov zveze komunistov, v zadnjem obdobju so imeli tudi številne sestanke po osnovnih organizacijah

organizacije Jože Erzen je iskreno čestital vsem 10-letnikom za dolgotrajni doprinos s svojim delom v boljši standard zaposlenih, celotnemu kolektivu pa je zaželel še nadalje veliko delovnih uspehov.

Slavje je doseglo višek, ko so delavci in delavke, ki so zaposleni v podjetju že 10 let, prejeli lepe ročne ure in čestitke predsednika sindikata in predsednika DS.

Naj jim na tem mestu izrazimo iskrene čestitke v imenu celotne delovne organizacije in jim zaželimo še mnogo delovnih uspehov.

Jubilanti so: Ana Kravanja, Ana Rot, Dora Komac, Marija Kravanja, Majda Wojčicki, Jožica Komac, Ferdinand Bizjak, Miroslav Cuder, Albert Vitez, Anton Mlekuž, Mila Piuži, Stanko Klavara, Ludvik Mihelič, Janjo Komac.

Slavje je popestril bovški pevski zbor, ki je zapel nekaj lepih pesmi.

Za ličen pokal so se hkrati v kegljanju pomerile naslednje ekipe: orodjarina I in II, površinska obdelava I in II, strojna delavnica in montaža ter uprava. Pokal je zaslužno osvojila orodjarina I z največ podrtimi keglji.

S slavnostno večerjo se je praznovanje pomaknilo v pozne ure. Priprčan pa sem, da bo vsem udeležencem srečanje ostalo v lepem spominu.

Marko R.

ISKRA - ELEKTROMECHANIKA, KRANJ

Mladi delavci o novih dokumentih

V Kranju se je v začetku julija sestala komisija za idejnopolično delo pri TK ZMS Iskra Elektromehanika Kranj. Sestanka sta se udeležila tudi sekretar ZK Bojan Klemenčič in Sitar Ciril, predsednik Občinske konference ZMS Kranj.

Obravnavali so predlog statuta Zveze socialistične mladine Slovenije in ZSM Jugoslavije ter predlog resolucije o nadaljnji vlogi in akciji ZSMS v izgradnji samoupravne socialistične družbe.

Ciril Sitar je prisotne seznanil s slabostmi, ki so se pojavljale v mladinski organizaciji v preteklem obdobju. Povedal je tudi, v čem se kažejo razlike med republikim in zveznim statutom ZSM ter na kratko podal vsebino vseh treh dokumentov.

Dokumenti so bili dani v razpravo v nekoliko neugodnem času, zato so člani komisije za IPD imenovali posebno komisijo, ki bo spremljala in zbirala pripombe in predloge na omenjene tri dokumente ter jih najkasneje do 15. avgusta posredovala RK ZMS. Tako mladi delavci kot tudi vsa ostala mladinska populacija mora-

reševanja ustavnih dopolnil. Sekretar Zveze komunistov Danilo Kralj je še omenil, da škriplje tudi v drugih kolektivih, da bi vsebinsko uresničili tudi ustavna dopolnila pa bo po njegovem mnenju treba vzbuditi vse člane zveze komunistov in druge subjektivne sile, predvsem sindikat in SZDL.

V EMO bodo letos sprejeli v zvezo komunistov več novih članov. Prav zato so zadolžili več komunistov, ki bodo v kratkem predlagali, koga naj v tovarni sprejmejo v članstvo. Komunisti v EMO poudarjajo, da bodo s tem, ko bodo predvidoma sprejeli svoje vrste 30 novih članov, spet postali močna organizacija. Za sprejem v zvezo komunistov so zadolžili tudi mladinski aktiv.

Sedanja zavzetost pa komunistov iz ISKRA - EMO gotovo ne bo uspavala, saj se dobro zavedajo, da jih čaka še velikansko delo, predvsem pri uresničevanju omenjenih resolucij.

V pogovoru z nami so opozorili, da se je v zadnjem času položaj v EMO precej izboljšal, čeprav so imeli v preteklosti dokaj slabe gospodarske uspehe. Imeli so že več konferenc, na katerih so opozorili na težave in na možnosti, kako bi se izvlekli iz številnih problemov. Ena najpomembnejših konferenc je bila po mnenju sekretarja ZK v EMO Danila Kralja konec lanskega leta. Na njej so nakazali določene stvari, ki so sedaj že resničnost, takrat pa so mislili, da do tega ne bo nikoli prišlo. Letos so dosegli že velikanske uspehe tudi na gospodarskem področju, priznavajo pa, da so nekatere stvari v mrtvem teku, in sicer ravno na področju vsebinskega

Iskra v Latinski Ameriki

(Nadaljevanje z 2. strani)

Kako čuden je tamkaj položaj, ilustrira tudi podatek, da Iskra v Venezueli ne more delovati pod pravim imenom, pač pa se imenuje Evrocommerce. To ime je neke vrste skovanka iz Evrope in Iskra Commerce.

„Sicer uporabljamo Iskrin znak in v naših reklamnih akcijah propagiramo Iskro, toda uradno se moramo imenovati drugače zaradi zakonitih pogojev, ki so v Venezueli.“

— Zakaj se je Iskra odločila za Venezuelo?

„Venezuela je za odprtje predstavništva gotovo najbolj primerna država v Latinski Ameriki.“

— Za katere države pa skrbi vaše predstavništvo v Caracasu?

„V našo pristojnost sodijo države centralne Amerike in države članice Andskega pakta. Na leto izvozi Iskra v te države za okoli milijon dolarjev izdelkov, letos se bo ta izvoz verjetno povečal na milijon 400 tisoč dol., prihodnje leto pa že na okoli dva milijona dol. Od tega prodamo največ v Venezuelo in sicer za okoli 800 tisoč dol. blaga.“

V Latinsko Ameriko izvažamo predvsem telefonijo, se pravi telefonske centrale, sekretarske garniture, potem telefonske aparate vseh vrst, zatem izvažamo releje, merne instrumente in pa števec. Samo v Venezueli je trenutno instaliranih okoli 400.000 naših števcov. S tem pa naše možnosti še niso izčrpane, saj bomo lahko opremili več tamkajšnjih elektroenergetskih objektov z napravami za prenos in kontrolo podatkov, vendar bomo

morali biti bolj konkurenčni, ne toliko v cenah kot v tehnologiji.

— Kakšne pa so perspektive za izvoz v Južno Ameriko?

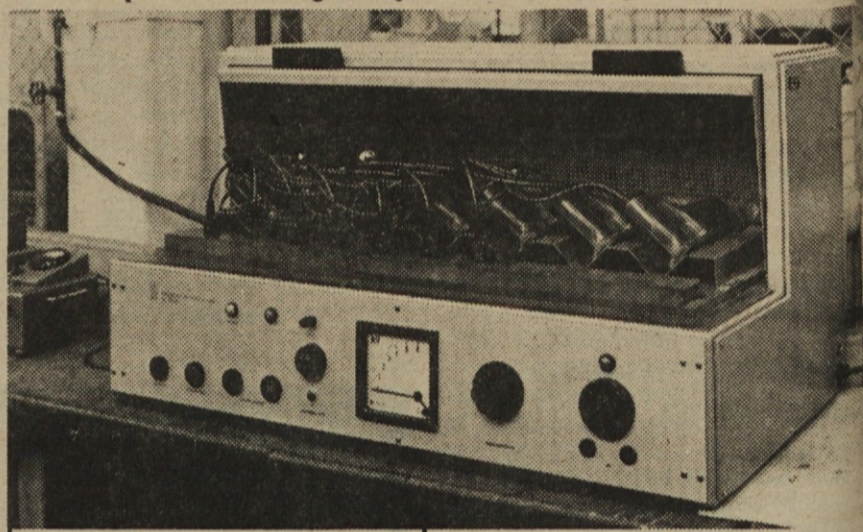
„Poleg Venezuele je precejšnje zanimanje za Iskrine izdelke tudi Ekvadorju, Kolumbiji, Costarici in Hondurasu, gotovo pa tudi v Argentini, Braziliji, Urugvaju in Paragvaju. Naj primopnim, da bo Iskra v kratkem odprla v Braziliji svoje predstavništvo, ki bo organiziralo prodajo Iskrinih izdelkov v južnih državah Latinske Amerike.“

Trenutno je v Iskrinem predstavništvu v Caracasu zaposlenih pet ljudi, v kratkem pa jih bodo zaposlili še deset, ker bodo prevzeli še montažo in servisno dejavnost. Zunaj Caracasa ima predstavništvo osem zastopništev, prav tako pa ima svoje predstavnike v večini držav, ki so pod njenim „patronatom“.

Iskra se je doslej najbolj konsolidirala v Venezueli in Kolumbiji, kjer je postala že znana tovarna, kjer jo poznajo, kamor jo vabijo na licitacije. Po mnenju tov. Smiljana Pečjaka pa se Iskra ne sme zadovoljiti z golo trgovsko in servisno dejavnostjo, pač pa mora nujno iti v proizvodnjo.

Brez proizvodnje namreč ne bomo obstali, meni tovariš Smiljan Pečjak. „Moramo nekaj delati. Moramo nekaj vložiti, da bi lahko potem za vedno obstali. Na tem področju smo že nekaj naredili, saj potekajo pogovori z Ekvadorjem, kjer naj bi postavili tovarno električnega ročnega orodja, v Venezueli pa smo že podpisali predpogoje o graditvi tovarne števcov. Njena zmogljivost naj bi bila 100.000 števcov na leto, oskrbovala pa bi vse države Andskega pakta. Tovarno naj bi gradili v venezuelskem obmorskem mestu Barcelona.“

lad

Preizkušanje probojnosti na električnih ročnih orodjih.

reševanja ustavnih dopolnil. Sekretar Zveze komunistov Danilo Kralj je še omenil, da škriplje tudi v drugih kolektivih, da bi vsebinsko uresničili tudi ustavna dopolnila pa bo po njegovem mnenju treba vzbuditi vse člane zveze komunistov in druge subjektivne sile, predvsem sindikat in SZDL.

V EMO bodo letos sprejeli v zvezo komunistov več novih članov. Prav zato so zadolžili več komunistov, ki bodo v kratkem predlagali, koga naj v tovarni sprejmejo v članstvo. Komunisti v EMO poudarjajo, da bodo s tem, ko bodo predvidoma sprejeli svoje vrste 30 novih članov, spet postali močna organizacija. Za sprejem v zvezo komunistov so zadolžili tudi mladinski aktiv.

ISKRA-ELEKTROMECHANIKA KRANJ

ra z g l a š a
prosto delovno mesto
VODJA ODDELKA ZA PLANIRANJE PROIZVODNJE
v TOZD TEA

Pogoji: — višja šolska izobrazba ekonomske, organizacijske, strojne ali elektrotehniške smeri s 6-letno prakso;
— vsaj pasivno znanje enega izmed svetovnih jezikov;
— kandidat mora imeti družbenopolitične in moralno-etične kvalitete.

Pismene prijave z opisom dosedanjega dela pošljite do 31. julija 1974 na naslov: ISKRA-ELEKTROMECHANIKA KRANJ, Kadrovski oddelek, 64000 KRANJ, Savska loka 4.

Iskrina računalnika

Na Institutu „Jožef Stefan“ so minuli teden predali tovarni Iskra Elektromehanika Kranj dva računalnika vrste ITT 1600. Ob tej priložnosti je bila manjša slovesnost, ki so se je udeležili predstavniki Iskre, Ljubljanske univerze in še nekateri drugi ugledni gostje.

Tovarna Iskra – Elektromehanika Kranj je sklenila pred dvema letoma pogodbo z belgijsko tovarno Bell za proizvodnjo računalniško krmiljenih telefonskih central Metaconta 10 C. Krmilni sistem takšne centrale sestavlja del proizvodnega programa Iskre. Serijska izdelava računalnikov je zelo zahteven proizvodni proces in zahteva poleg strokovnjakov, ki natančno poznajo strukturo in delovanje računalnikov, tudi naprave in postopke za avtomatizirano preizkušanje in odkrivanje napak v sestavnih delih računalnikov. Da bi čim hitreje in čim uspešneje rešili ta problem, sta Iskra in Institut „Jožef Stefan“ sklenila pogodbo, po kateri so prva dva računalnika ITT 1600 zgradili na Institutu, kjer že dalj časa dela skupina računalniških strokovnjakov.

V okviru te pogodbe je na Institut prišla tudi skupina sodelavcev Iskre, ki so skupaj s strokovnjaki Jožefa Stefana reševali vse probleme, ki so se pojavljali pri sestavljanju računalnikov. In kdo je opravil največ dela? Od Iskre so to bili Janez Stare, Zvone Turšič, Odon Rančigaj in Alojz Ožbolt, od Instituta pa Janez Korenini,

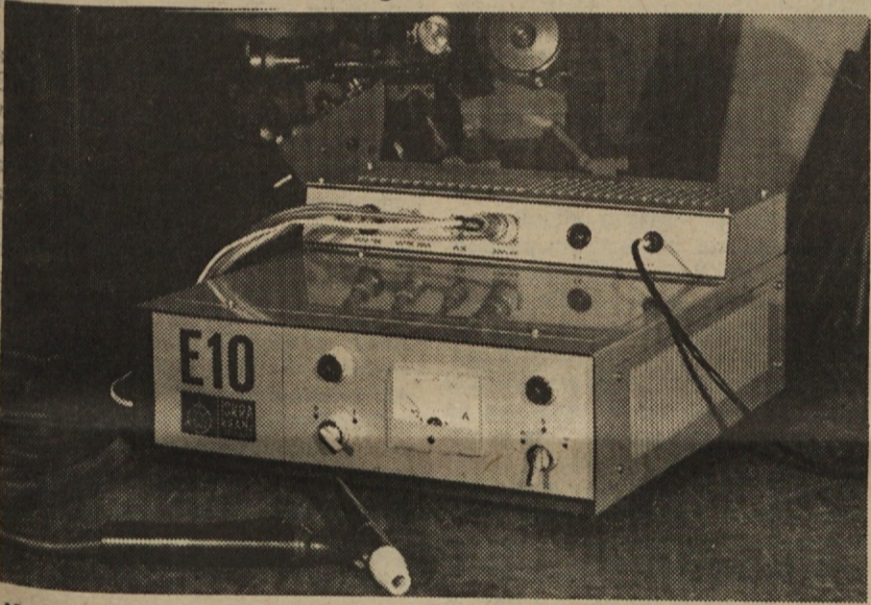
Peter Kolbezen, Anton Železnikar, Rudi Muren in Primož Anžič.

Sedaj ko je delo končano, bo skupina iz Iskre prevzela organizacijo tekočega traku za proizvodnjo računalnika ITT 1600 v tovarni. Tak način dela omogoča, da se na Institutu srečujejo kadri iz industrije ter znanstveni delavci, ki skupno rešujejo probleme in tako pridobljene izkušnje prena-

Slovesnost ob izročitvi računalnikov ITT 1600, ki sta sad sodelovanja med strokovnjaki ZP Iskra in Instituta Jožef Stefan. Predstavnikom obeh kolektivov je ob tej priložnosti spregovoril tudi direktor instituta prof. dr. ing. Milan Osredkar.

Proizvodnja v juniju

Nova naprava za TIG varjenje – tip E 10.

(Nadaljevanje s 1. strani)

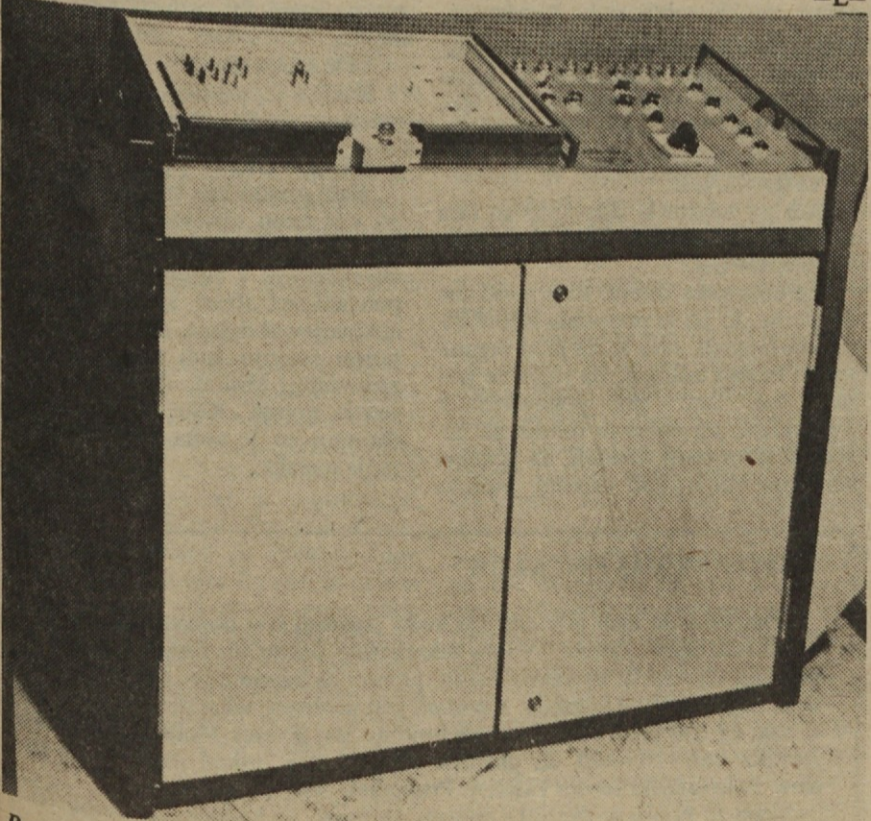
namenjani izvozu, pa smo precej z ostali, saj smo junijski dinamični načrt izpolnili le s 65,64 % in s tem poslabšali tudi kazalnik kumulativne izpolnitve, ki je obstal pri 91,58. Res je, da so naročila za izvoz nekoliko nižja od planskih predvidevanj, vendar še vedno dovolj velika, da bi lahko naredili precej več, če bi uspeli zagotoviti dovolj sestavnih delov za nemoten potek montaže, prav tako pa tudi dovolj elementov iz uvoza, da bi povečali proizvodnjo časovnih električnih relejev in relejev PR 50.

Načrt rezervnih delov in uslug smo v mesecu juniju zopet visoko presegli, saj je kazalnik 332,90. Tudi kazalnik kumulativne je izredno visok, saj je obstal kar pri 424,76. Čeprav ta skupina v strukturi načrta ni bila tako bistve-

na, pa zaradi visoke izpolnitve, oziroma prekoračitve načrta že vidno vpliva na celoto, saj za 2,9 % izboljšuje skupni rezultat.

Ob koncu poročila moramo omeniti, da sta pred nami dva „dopustniška“ meseca, ki sta v dinamiki upoštevana, saj je dinamični mesečni načrt za to obdobje občutno nižji. Odvzem zato ne bo tako velik in imamo možnost, da v osnovnih delavnica le pripravimo nekoliko več lastnih izdelkov za nemoteno proizvodnjo v kasnejšem obdobju. Na to možnost moramo posebej opozoriti! Prav tako moramo to obdobje izkoristiti tudi za dobavo vseh manjkajočih reprodukcijskih gradiv, posebno pa kupljenih delov iz uvoza, da bomo po dopustih lahko hitro ujeli sedanji zagon in ga do konca leta še povečali.

—L—

Programator ART 250.

sajo nazaj na proizvodnjo. Korist od tega imajo tudi sodelavci Instituta, saj so se natančno seznanili s strukturo in delovanjem računalnikov, kar je pomembno za nadaljnje raziskave in razvoj, ki bo vsebina prihodnjega dolgoročnega sodelovanja med Iskro in Institutom „Jožef Stefan“.

Slovesnosti ob izročitvi računalnikov sta se med drugimi udeležila tudi direktor Instituta „Jožef Stefan“ Milan Osredkar in direktor ATC na Ljubljani v Kranju Marjan Kristan. Oba sta opozorila na velik pomen sodelo-

vanja med Iskro in Institutom ter hkrati poudarila, da je področje proizvodnje računalnikov izredno kompleksno in da zahteva kar se da največ sodelovanja med razvijalci in proizvodnjo. Milan Osredkar se je zahvalil Iskri, da je našla in omogočila takšen način sodelovanja z Institutom ter dejal, da lahko industrija in instituti primerno sodelujejo, kar je gotovo v korist obojem.

Tovariš Marjan Kristan pa je dejal, da se v Iskri dobro zavedamo, da bomo imeli težave s kadri, kljub temu pa smo se odločno lotili te poti. Da bi lahko osvojili proizvodnjo Metaconta, smo se povezali z instituti. Med drugimi je tudi opozoril, da ima računalnik v Metacontu enako vlogo kot motor v avtu.

lad

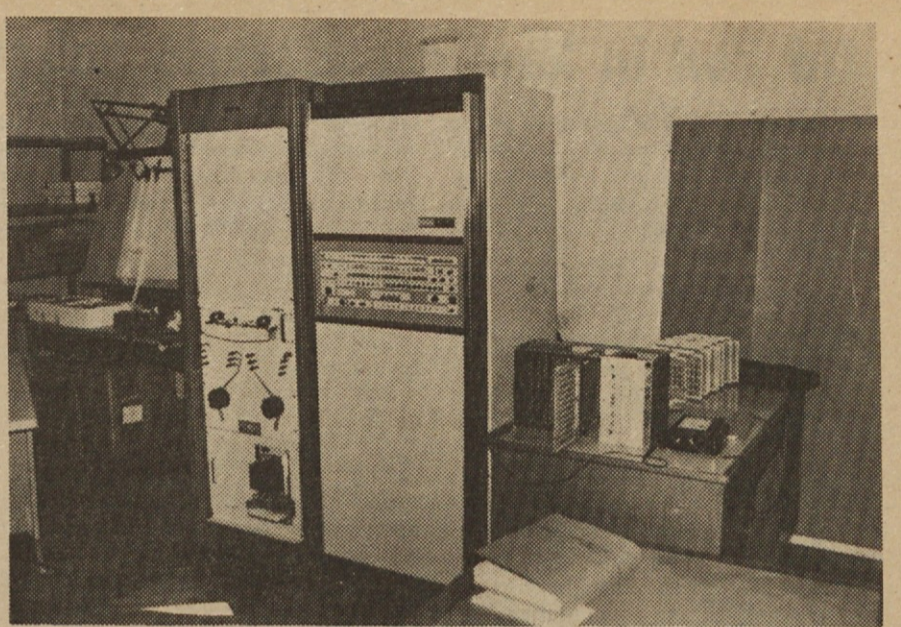
Pol leta skupne poti

Vsak teden sežemo po našem glasilu Iskra, pa članka o Vegi skorajda ni, razen tistega, ki je bil naročen od novinarja z uradnimi številkami, ali pa one slike alkoskopa, s katero se je plašilo prijatelje vinske kapljice. Pa pride nenadoma novinar pred te, te privleče na suho in pravi, no krivi ste sami za vaše številne članke. Pa še res je. In tako sva oba v škripcih, on, ker nima preko poletja dovolj konkretnega gradiva, in jaz, ker sem obljubil do naslednjega dne spraviti nekaj skupaj. Seveda za pripravo spisa pa človek ne navadoma rabi tudi podatke. Čeravno imam številke vsak dan pred seboj, sem kar se tega tiče, njihov sovražnik, pa se bom jih zato v tem spisu ogibal kakor Sava vrhov tam pri Litiji.

Zato pa bi posvetil vrstice zapažanju, vsakodnevnim odnosom, našim prizadevanjem za reševanje problemov pri izpolnjevanju nam zadanih nalog. Da se najprej obregnem ob naš prvi lanskoletni osebni kontakt z Elektromehaniko. Nekateri naši pesimisti so šli iz gole radovednosti z željo po iskanju črnih točk, da bi tako zagovarjali svoja stališča. Tako pa so bili verjetno nekateri v skrbeh zaradi naših „predvojnih“ dolgov.

V zavesti slehernega člana TOZD Vega obstaja odločenost, da bomo s svojim ustvarjalnim delom posredno, vzporedno zmanjševali ta bremena preteklosti. Ta naša zavest premaguje občutek manjvrednosti do ostalih ter nam daje moč, da skupno iščemo pota pri realizaciji plana celotnega podjetja.

Da se povrnem na čas potresa dvanajste stopnje, ko je v Vegi ostala le manjšina vodstvenega kadra mlajše generacije. Resda smo bili trenutno osvobodjeni finančnih bremen, vendar bi vseh dvajset let pionirskega dela bilo zaman, če bi ljudje, ki so ostali, izgubili tudi moralno in vero v svojo ustvarjalnost. To pa je bilo v danem trenutku najvažnejše. Često me je kdo vprašal, kaj ima Vegin proizvodni program skupnega z Iskrinim. Elektrotehnika in razvoj laserjev je višja oblika naše proizvodnje. V njem so osnovni elementi steklopihaštva in optike. To pa predstavlja velik dosežek nekega

Računalnika ITT 1600 – „motorja“ elektronske avtomatske centrale META-CONTA 10 C.

ISKRA – ELEKTROMOTORJI, OBRAT IDRİJA

Skrb za boljšo raven

Na vprašanja uredništva o stanovanjski in kadrovski politiki v idrijskem obratu, o varstvu otrok zaposlenih delavk in še o čem odgovarja šef splošnega sektorja SREČKO POLJANEC

Vprašanje: Povejte nam prosim, koliko sredstev vlagate v stanovanjsko graditev?

Odgovor: Obvezni 3 % od OD se zbirajo na banki v Škofji Loki, 1,8 % bruto OD gre v solidarnostni sklad, 1,2 % pa izločamo kot vezana sredstva v Idrijo. Imamo enega delegata v skupščini občine Idrija. Ta hkrati zastopa interese tovarne v samoupravni stanovanjski skupnosti. Trenutno imamo 9 prosilcev za družinska najemniška stanovanja in še dva stanovanjska varčevalca. Letos bomo iz skladov kupili 4 najemniška stanovanja za delavce, drugo leto pa s pomočjo kreditov še 5 stanovanj. Sredstva se natekajo od 1. 1972. Prošenj za stanovanja bo z ozirom na mlad kolektiv seveda vedno več. Stanovanja pa so pri nas v Spodnji Idriji precej cenejša kot drugod, saj znaša cena kv. m stanovanjske površine le 369.000 S-din. Te prednosti se dobro zavedamo.

Vprašanje: In kakšna je izobrazbena struktura kolektiva?

Odgovor: V našem kolektivu je

294 zaposlenih, od tega 90 % delavk, priučenih na delovnem mestu. Po sklepu DS krijemo stroške dopolnilnega šolanja vsem članom kolektiva, ki se šolajo v strokah, za katere ima tudi tovarna interes. Predvsem so to delovodske.

Vprašanje: Kako se obnese Work Factor?

Odgovor: Zelo dobro, saj smo pričeli z njim že ob ustanovitvi obrata.

Vprašanje: Kolikšen je povprečen OD v obratu?

Odgovor: 170.000 S-din.

Vprašanje: In kako je urejeno otroško varstvo?

Odgovor: V Spodnji Idriji je varstvo urejeno, v sami Idriji pa je le vrtec in še ta je prenatrpan. V začetku 1. 1975. bo dograjen nov vrtec v Idriji. Sredstva za otroško varstvo odvajamo po občinski prispevni stopnji.

Vprašanje: Ali imate veliko bolnih?

Odgovor: Procent bolovanja je žal precej visok (največ je bolnih do 30 dni zaradi nege bolnih otrok in porodniških dopustov, kar znese 12 % izdelovalnega časa).

Vprašanje: Prosim, povejte nam še, kako bo z bodočimi kadri za razvoj tovarne?

Odgovor: Kadri so pri nas dokajšen problem; potrebujemo NKV in KV delavce, strojne ter elektrotehničke. Naši prvi štipendisti pa se bodo vključili v proizvodnjo šele čez tri leta. Razpis je bil že objavljen in trenutno smo zadovoljili najbolj pereče potrebe. Seveda pa bo za razvoj tovarne potrebnih še več kadrov. Tudi zaledje za nekvalificirano delovno silo je na tem področju trenutno izčrpano. V. B

Dopusti

Elektromehanika: ATC od 15.7. do 28.7., TEA 15.7. do 2.8., Stikala od 20.7. do 4.8., Mehanizmi od 5.8. do 16.8.

Avtoelektrika: od 24.7. do 9.8.

Elektromotorji od 20.7. do 4.8.

IEZE od 22.7. do 4.8.

Sprejemniki od 17.7. do 6.8.

Tovarna gospodinjstskih aparatov od 29.7. do 9.8.

Orodjarna od 18.7. do 7.8.

Iskra Commerce–montažni sektor od 1.7. do 15.7.

Kondenzatorji od 14.7. do 28.7.

Naprave od 23.7. do 2.8.

Instrumenti od 20.7. do 4.8.

Raziskovalni institut od 21.7. do 4.8.

Od kod in kam s podatki o kakovosti?

Tehniška kontrola posluje s podatki o kakovosti. Zbira jih s svojim informacijskim sistemom. Obdelane nato posreduje upravljalcem, da bi ti poslovali – optimalno.

od TK. Pri tem je treba vedeti, da komunikacijskih poti informacij o kakovosti ne prenašajo z ukazi, vsaj kar zadeva okolje TK ne. Zato TK tudi ni vedno najbolj učinkovita. V normal-

nih pogojih poslovanja je nivo kakovosti izdelkov tak, da zadovoljuje – če že ne kupcev – pa vsaj večino vodilnih ljudi v organizaciji. Takrat so podatki finančne službe, plana, iz investicijskega področja in o tržnih dogodkih pomembnejši. V primeru reklamacij pa je v ospredju izdelovalec in TK.

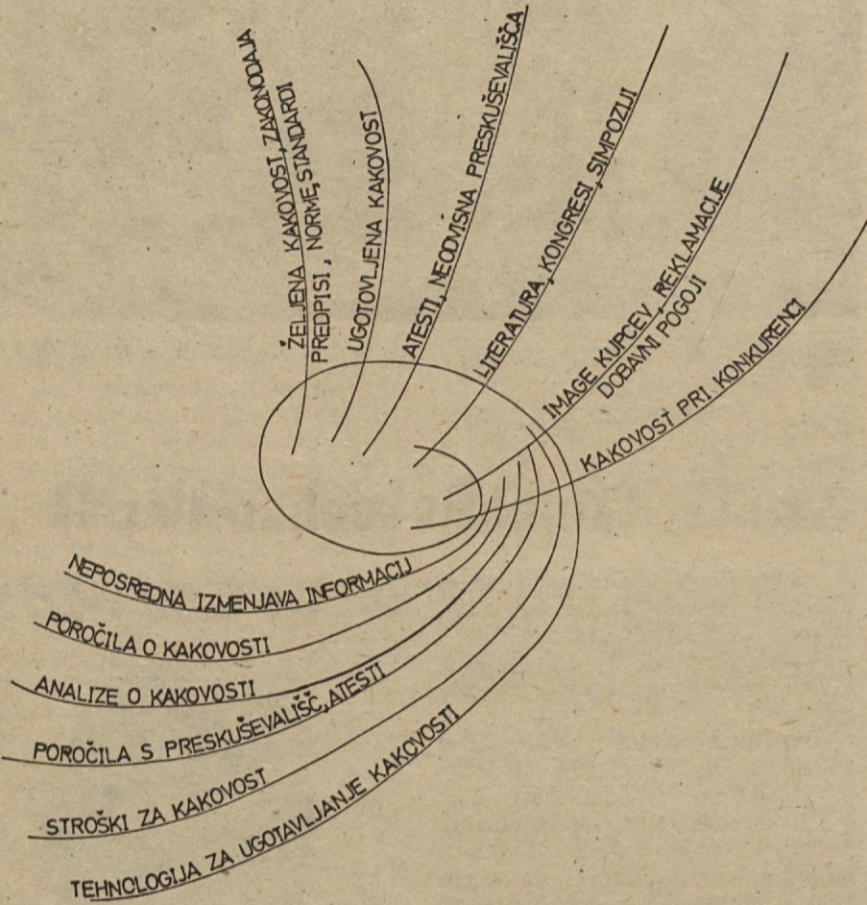
V zvezi z informiranjem o kakovosti podajamo naslednjo sliko, ki ponazarja delitev toka informacij potem, ko so bile zajete. Posebno pomemben je prvi zaključeni krog med mestom preverjanja in mestom izdelave.

Kadar gre za zbiranje pri avtokontroli, so – kar se tiče hitrosti informiranja – idealne razmere. Takrat je informiranje najhitreje. Kadar pa je posredi delavec iz kontrole, je pomembno dejstvo pomoč in pristnejši odnosi. Pomembne pa so lastnosti obeh sodelujočih. V naslednjih vejah je vključen analitik TK.

Njegovo mojstrstvo je v spretnosti luščenja informacij iz podatkov. Te pa je nato treba še tako prikazati, da bodo čitljivi tudi za tiste vodilne, ki „nimajo časa“.

BOŽO

„ISKRA–RAZISKOVALNI INŠTITUT“ Ljubljana obvešča vse organizacije in skupne službe v ZP Iskra ter druge poslovne partnerje, da v koledarskem času od 20. julija do 4. avgusta ne bo posloval zaradi kolektivnega dopusta, z izjemo TOZD–Biro za industrijski inženiring, ki posluje v Ljubljani, Snežniška 1.

Tehniška kontrola je del intervencijskega sistema. Ta ima nalogo intervenirati, kadar nastopijo pri poslovanju razmere, ki niso bile predvidene. Predvidevani pa so načini dela, vrste surovin in tudi stroški poslovanja. Tudi naši izdelki so predvideni in to na risbah. Zato delavci v kontroli intervenirajo s sporočilom o nedopustnih merah pri izdelovalcu vselej kadar to ugotovijo.

Naše poslovanje je proces, ki se odvija v času. Na ta proces vpliva obilo motenj. Da bi tem motnjam bili kos, je načrtno organiziran intervencijski sistem, ki naj jih ugotavlja, o njih obvešča ter predlaga korektivne akcije. Prav zaradi teh šteje mo tehnichno kontrolo med korekcijske intervencijske sisteme, ki naj skrbijo zato, da poslovanje poteka po programu (n. pr., da poslujemo s predvidenimi stroški ipd.).

Omenili smo, da ima tehnična kontrola svoj način zbiranja podatkov, urejanja in zatem tudi posredovanja. Vse to je združeno v sistem s svojim začetkom in koncem.

Začetek zbiranja je na kontrolnih delovnih mestih kot: pri avtokontrolorjih, pri tekoči kontroli pri prevzemu, pri vhodni kontroli. Začetek sistema so tudi konstrukterji, tehnologi in razvijalci, ki kakovost načrtujejo.

Nato se sistem podaljšuje do analiz, kjer podatke urejajo, analizirajo ter predlagajo rešitve za posamezne probleme. Zatem podatke posredujejo na delovna mesta, ki lahko ukrepajo. Na teh sistem tudi zaključijo.

Iz povedanega sledi, da poteka informiranje o kakovosti ob delovnem procesu, zato ta na proces informiranja tudi vpliva. Za najboljšo obliko informiranja o kakovosti smatramo tisto, ki daje učinkovite in „poceni“ informacije.

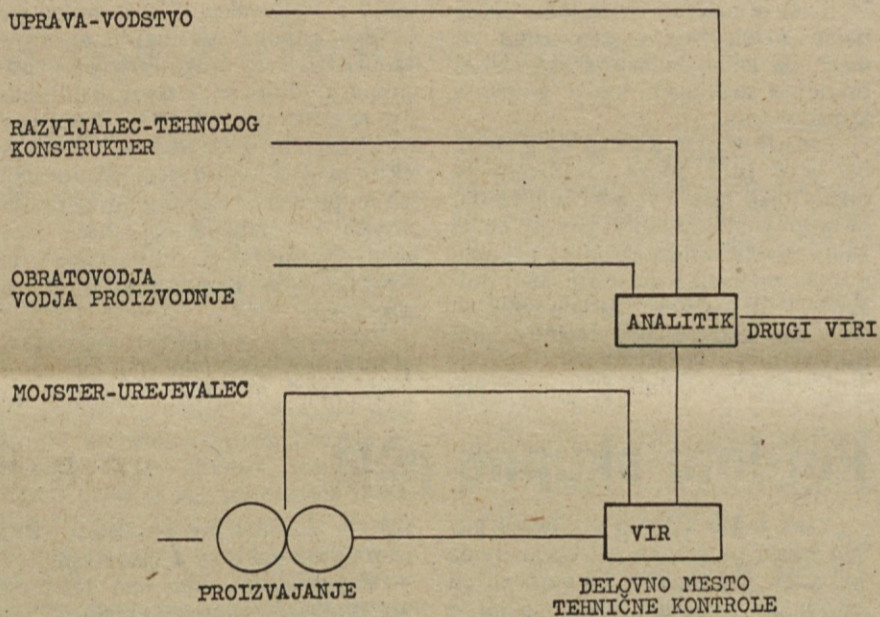
Na dodani sliki smo narisali prepletanje informacij v tehnični kontroli in to tiste, ki jih štejemo med vhodne in tiste, ki jih posreduje tehnična kontrola sama, – te smo uvrstili med izhodne.

V zvezi s to sliko opozarjamo na pogost pojav – namreč, da se navzven navaja, da je TK samostojna. Že bežen pogled na tok informacij pa kaže, da je ravno prav skrčena, njen manevrski prostor je ravno pravšnji, pokrit z drugimi zainteresiranimi službami.

Posebno manjše TOZD rade izjavljajo, da ni ustreznih kadrov in kanalizirajo vhodne informacije v razvoj ali tehnologijo. Motiv je v tem, da se tam informacije ustrezno filtrirajo. Tako organizirana TK je okrnjena, ker ji manjka običajno njen načrtovalno-razvojni del.

Vrtno se k našim podatkom o kakovosti, ki obravnavajo vplive na kakovost in to: kupce, surovine, energijo, družbene norme, proizvajalca, delovne pogoje, delovno kulturo, proizvajalna sredstva.

Da bi bile informacije o kakovosti tudi učinkovite, seveda ni odvisno le

Prispevek tehnične kontrole k uspešnemu gospodarjenju

Predmet poslovanja tehnične kontrole so podatki o kakovosti. Najprej jih zberemo, oplemenitimo in potem posredujemo na delovna mesta, ki lahko ukrepajo za doseg kakovosti, ustrezne kupcu. Naši podatki so oblika prenosa informacij. Te prejemniku povedo nekaj novega in ga usposobijo za boljše delo ter odločanje. Podatki o kakovosti morajo biti pomembni in uporabni. Od tega je odvisna njihova, pa tudi učinkovitost tehnične kontrole. Ta ugotavlja kakovost. S tem da o ugotovitvah obvešča neposrednega proizvajalca, ga hkrati usposablja za zadovoljivo opravljanje planiranih nalog. Obvestilo – informiranje pa bo temboljše čimbolj popolni bodo podatki. To dosežemo z oplemenitvijo, kar pomeni, da smo podatke od opazovanj in merjenj uredili ter iz njih izluščili vzroke za hibe ter dodali še predloge za njihovo odpravljanje.

Kakovost ugotavljamo ob vsaki delovni operaciji, ko izdelovalec preverja svoje delo. Posebna delovna mesta, imenovana kontrolna, pa so zaradi ugotavljanja kakovosti vgrajena v delovni proces in zanje še posebej presojamo, ali so postavljena gospodarno. Kakšna je vrednost doprinosa delavcev tehnične kontrole k ciljem poslovanja, to je h gospodarnosti, je odvisno od učinkovitosti te službe. Zanesljivo sodbo o tem lahko damo le na osnovi primerjanja števil, npr.

določenih stroškov z drugimi. To poskušamo v vsej državi, še posebno po letu kvalitete.

Večinoma pa nimamo meril, ki bi določala storilnost tehnične, finančne ali kontrole kakšne druge vrste. Zato obstaja subjektivna ocena, da je storilnost kontrole kar neka konstantna vrednost. Tudi če bi bilo tako, pa je ta vrednost lahko zelo različna, od nič navzgor. Zato se delavci v delovnem procesu, ki od svoje storilnosti tudi živijo, sprašujejo, ali res potrebujejo neko kontrolo ali pa jim je ta le nekako dodana. Je torej tehnična kontrola potrebna in morda celo zaželena?

Ugotavljanje kakovosti je potrebno! Če je zaželeno, je s stališča kakovosti zelo ugodno. Z ugotavljanjem sicer ne ustvarimo niti kakovosti niti nove vrednosti. Kakovost ugotavljamo zato, da bi pomagali ustvariti kakovostne izdelke in s tem novo vrednost.

Podobno imamo v proizvodnji primere, ko določeni stroji niso gospodarni, če ne dokupimo še drugih. Ti stroji so torej tu zato, da so v obratovanju gospodarni tudi prvotni.

Tehnična kontrola posreduje na ustreza mesta pravočasne, pomembne, uporabne ter zanesljive podatke v razumljivi obliki. Tako prispeva k doseganju cilja, zastavljenega po planu.

BOŽO

Znova o dejavnosti mladih

Zaradi nepopolnih informacij, ki sem jih dobil, so nekateri moji članki v glasilu Iskra izzveneli morda nepravilno, pa tudi deloma žaljivo za vodstvo mladinske organizacije v ZP Iskra. Da bi razčistili nekatere pojme, hkrati pa ponovno spregovorili o delu mladih v našem združenem podjetju, sem zaprosil za pogovor predsednika Koordinacijske konference zveze mladine združenega podjetja Iskra Miloša Pavlico.

Povedati moram tudi, da je vodstvo mladinske organizacije poslalo uredništvu Iskre pismo zaradi nekaterih člankov o mladini. Da bi, kot že rečeno, res kar se da najbolj osvetlili določena vprašanja, sem se odločil za pogovor s predsednikom Milošom Pavlico.

VPRAŠANJE:

Dejavnost Koordinacijske konference pri organiziranju štafete in brigade so na Republiški konferenci zveze socialistične mladine ocenili kot grupaštvo in lokalistične tendence. Kaj ti meniš o tem?

ODGOVOR:

Nikakor se ne morem strinjati z razlago republiške konferenc in trditvami glede grupaštva in lokalističnih tendenc. Menim, da je bila ta trditev namenjena predvsem temu, da je delovanje mladine v ZP okvirjeno v določeno podjetniško miselnost in iz tega naj bi izviral grupaštvo in lokalizem. Republiška konferenca nam glede na to tudi očita, da v Iskri premalo upoštevamo interese mladine v Sloveniji kot celoti.

VPRAŠANJE:

Slišati je tudi govornice, da ste z organizacijo štafete in samostojne brigade na Kozjanskem skušali propagirati Iskro?

ODGOVOR:

Če pogledamo naše akcije, ki smo jih nameravali izvesti v slovenskem merilu, bi jih težko označili kot akcije, ki so bile namenjene propagandi podjetja.

Najprej štafeta. Za organizacijo štafete smo se soglasno odločili v začetku tega leta. Na sestanku predsedstva KK ZM ZP Iskra v Portorožu smo sprejeli enoten način izvedbe štafete. Le-ta naj bi bila namenjena praznovanju dneva mladosti ter potrdila pripadnost mladine Iskre socialistični graditvi. Hkrati naj bi opozorila na pripadnost miselnosti tov. Tita in njemu kot osebnosti. Ko smo se takrat odločili za štafeto, sploh nismo pomislili, da bi to štafeto lahko kdo razumel kot propagandistično akcijo. Mislili in prepričani smo bili, da bodo štafeto pozdravili povsod – v Iskri in republikli. Vsekakor se ne moremo strinjati s tem, da so nam to štafeto onemogočili, medtem ko je lahko revija Avto v popolnoma propagandističnem smislu, z objavo novice v reviji Mladina izvedla z najbolj luksuznimi avtomobili svojo štafeto, ki se je končala s slavnostnim krogom na stadionu v Beogradu na slovesnosti ob podelitvi štafetne palice tov. Titu.

VPRAŠANJE:

Podobno so ocenili tudi brigado, ki naj bi jo Iskrina mladina organizirala na Kozjanskem?

ODGOVOR:

Za organizacijo samostojne brigade smo se odločili na redni letni konferenci. Na Republiški konferenci smo preverili možnosti, da bi organizirali brigado, tam pa so nam to odsvetovali. Mi smo odstopili od samostojne brigade, ter dali ves poudarek temu, da se mladina Iskre vključi v brigado preko svojih občinskih konferenc.

Odziv med mladimi Iskraši je bil velik, saj se je brigade Kozjansko 74 udeležilo 38 mladink in mladincev. Med njimi je bilo tudi nekaj komandantov čet in več funkcionarjev brigad.

VPRAŠANJE:

Kaj pa udarniški dnevi, ki so vam jih predlagali na RK ZSM Slovenije?

ODGOVOR:

Za udarniške dneve, to je enodnevnih akcij, ki jih je podpirala Republiška konferenca, smo se že pred organizacijo brigad odločili, da vanje ne gremo, saj smo po pogovorih z Velenjčani, na osnovah točnih ali netočnih informacij, zvedeli, da ti dnevi lani niso bili najbolj uspešni. Mislim,

PRIMOSTEK VAS PRIČAKUJE

Vse, ki se še niso odločili, kje bodo preživeli svoj dopust, vabi tovarna kondenzatorjev „Semič“ v svoj rekreacijski center ob Kolpi. Gostom so na voljo okusna in zadostna hrana, prostor za kampiranje, športne naprave in topla voda za kopanje. Kdorkoli želi preživeti nekaj dni v centru, naj se vsaj tri dni pred odhodom telefonično javi Francu Moljku, telefonska številka 068–78–300, ali pisмено sporoči svoj prihod direktno na naslov: Rekreacijski center ISKRA, Primostek, 68332 Gradac.

Cena za hrano je din 50.- dnevno po osebi, za kampiranje pa din 10.- dnevno po šotoru.

da smo z uspešnostjo brigad na Dugem otoku dokazali upravičenost takšnih akcij tudi v prihodnje. Tu pred nami je akcija Pinete, kjer bo lahko naša mladina spet dokazala svojo marljivost.

VPRAŠANJE:

Kakšni pa so odnosi med KK ZM ZP Iskra in RK ZMS Slovenije?

ODGOVOR:

Prepričan sem, da bodo ti odnosi, ki še niso povsem urejeni, v prihodnjem obdobju še boljši. Z ustanovitvijo konference mladih delavcev v okviru republike je delavska mladina dobila telo, v katerem bo lahko uveljavljala svoje interese. Ureditev odnosov bo gotovo pripomogla k boljšemu delu mladine tako v okviru ZP kot v republikli, saj predstavlja mladina Iskre veliko skupnost.

VPRAŠANJE:

Na katerem področju je trenutno težišče dela mladih?

ODGOVOR:

Po sestanku predsedstva v Semiču smo imeli več sestankov, na katerih smo se dogovorili o delu, ki naj bi ga izvajali mladi po bazenih. Gre v glavnem za športne in kulturne akcije ter rekreacijska srečanja. Seveda pa nismo pozabili na ideološko politične akcije, ki jih bo treba v najkrajšem času temeljito pripraviti. Čeprav smo v tako imenovani mrtvi sezoni, se mladinska vodstva intenzivno pripravljajo na jesensko dejavnost, ko bomo akcije še okrepili. Takrat bomo morali več pozornosti nameniti tudi sprejemanju mladih v ZK. Na tem področju je letos mladina dosegla lepe uspehe, toda na njih zdaj ne smemo počivati. Še vedno je v nekaterih Iskrinih delovnih organizacijah opaziti nerazumevanje glede sprejemanja mladih v Zvezo komunistov. Mladina si mora zagotoviti svoje mesto v Zvezi komunistov in to predvsem iz dveh razlogov. Prvič, da s svojo mladostjo poživi delo zveze komunistov, drugi vzrok pa je ta, da se v okviru zveze komunistov mladi ljudje usposabljaajo za intenzivno in aktivno družbenopolitično delo v vseh organizacijah.

VPRAŠANJE:

Kakšni pa so odnosi med mladinskim aktivom in organizacijo zveze komunistov v ZP?

ODGOVOR:

V posameznih podjetjih so ti odnosi v glavnem urejeni. Mladina ima povsod precejšnjo podporo v zvezi komunistov. Žal pa na ravni združenega podjetja doslej še nismo uspeli teh odnosov spraviti na tisto raven, kot bi bilo treba.

VPRAŠANJE:

Kdo je, po tvojem mnenju, krivec za takšno stanje?

ODGOVOR:

Vzrok temu niso posamezniki ampak sama organiziranost zveze komunistov v Iskri. Mladina potrebuje pomoč zveze komunistov pri svojih akcijah in v zvezi s tem pričakujemo, da se bodo ti odnosi v kratkem bistveno zboljšali, ter da bo zveza komunistov na ravni ZP zaživel tako kot bi morala.

VPRAŠANJE:

Kakšna je, po tvojem mnenju, vloga našega glasila – časopisa Iskra?

ODGOVOR:

Naše glasilo ima izredno veliko vlogo v sistemu obveščanja. Naj poudarim, da je mladina zelo zadovoljna z obveščanjem v časopisu. Rad bi tudi pohvalil več stvari, ki so bile s strani novinarjev obdelane, seveda pa z nekaterimi stvarmi tudi nismo bili čisto zadovoljni. Mislim, da se to ob delu vedno dogaja. Kdor dela, greši, nedvomno pa je sama nedelavnost največja napaka.

Lado Drobet

Dejavnost Instituta za elektroniko in vakuumsko tehniko

V naslednjem sestavku bi radi bralcem Iskre predstavili dejavnost Instituta za elektroniko in vakuumsko tehniko. O delu in načrtih tega instituta smo se pogovarjali z direktorjem Milošem Kobetom.

Za pravilno predstavitev Instituta je treba poseči v prve povojne čase. Institut je bil praktično ustanovljen že prvo povojno leto – leta 1946, ko se je na fakulteti za elektrotehniko pod vodstvom profesorja Lasiča oblikovala skupina entuzijastov, partizanskih radio-tehnikov, ki so se začeli ukvarjati z osvajanjem tehnologije specialnih elektronk. Iz skupine študentov, ki je bila najprej vezana na fakulteto, se je pozneje ta kolektiv razširil in preko različnih faz je nastal Institut takšen kot je danes.

Kolektiv, v katerem je zaposlenih trenutno nekaj manj kot 200 delavcev, predvsem strokovnjakov, načrtuje, da bo letos ustvaril 22 milijonov dinarjev bruto realizacije.

Institut se ukvarja predvsem z naslednjimi tremi področji. Najprej je tukaj dejavnost na področju elementov za elektroniko. Tu bi omenili predvsem tenkoplastne pasivne elemente, ki so namenjeni predvsem profesionalnim elektronskim aparaturnam. Drugo področje je delo na hermetičnih kontaktnikih, kjer je imel Institut že velikanske uspehe. Razvoj na tem področju nadaljuje sedaj v sodelovanju z kranjsko Elektromehaniko. Naslednjo dejavnost bi označili z morda ne preveč posrečenim imenom – tehnološka elektronika. To je dejavnost, ki je nastala predvsem iz nadaljnjega razvoja tehnologije, ki se jih uporablja pri izdelavi specialnih elektronk. Pri tem mislimo predvsem na indukcijsko in dielektrično visokofrekvenčno sežigavanje in na tehnološko uporabo ultrazvoka za varjenje, za vrtnanje, za strodo spajkanje itd. Tretja dejavnost so posebne elektronske naprave. Tukaj se omejujejo predvsem na stvari, ki so zelo specializirane in pri katerih ne gre za večje serije; razvoj se pravzaprav konča z izdelavo manjših količin nekaterih naprav. V okviru te dejavnosti bi omenili, da se v Institutu ukvarjajo z razvojem sistemov za brezžično v-

Miloš Kobe – direktor Instituta za elektroniko in vakuumsko tehniko.

rovanje, torej z alarmnimi napravami ter z lokatorji, se pravi, z napravami za ugotavljanje napak na energetskih vodih in kabljih. Lokatorji, ki jih izdeluje v institutu, so postali že pojem kvalitete in jih elektrogospodarstvo že s pridom uporablja.

Koncepcija razvoja instituta je nekako zgodovinsko pogojena, saj zastopajo stališče, da je neko tehnologijo tem lažje spraviti v proizvodnjo, čim manjša je stopnja abstrakcije, do katere so jih pripeljali. Poudarjajo, da je elaborat res potreben, še zdaleč pa ne more nadomestiti tistega, kar lahko omogoči preizkus določenega izdelka na trgu, kjer se tehnološko in tržno verificira. Tak izdelek, ki je dal vse to skozi, je neprimerno več vreden in ga lahko enačimo s tistim, kar nam tuji ponujajo s svojo licenco. Kot že rečeno, je ta oblika raziskovanja vseskozi prisotna v dejavnosti Instituta, predstavlja pa gotovo izreden finančni napor.

Samorastniška pot, po kateri je šel Institut za elektrotehniko in vakuumsko tehniko, je imela vsekakor veliko pozitivnih elementov. Njihova specifična raziskovalna dejavnost je omogočila med drugim tudi to, da so se strokovnjaki pa tudi vsi drugi v Institutu navadili na „tovarniški posluš“ – dobro vedo, kaj je tovarna, kaj je proizvodnja, ker so vse to preizkusili na svoji koži. Isti ljudje v Institutu, ki so hkrati raziskovalci in izvajalci del, so morali izpeljati tudi proizvodnjo, pa čeprav v majhnem obsegu.

V potrditev tega naj citiramo besede direktorja Instituta Miloša Kobeta: „Pri nas praktično ni mogoče ločiti, postavi meje med razvojem in proizvodnjo, ker to teče praktično kontinuirano. Menim, da je poskusna proizvodnja v naši hiši upravičena samo do te meje, dokler prevladuje tehnološki element nad ekonomskim, takrat pa se moramo dogovoriti z ustreznim tovarno ter z njo skleniti nek Know-how na ustavnih samoupravnih načelih, ki naj bi potem ustrezno stimuliral oba – nas in tovarno.“

– Tovariš direktor, ali nam lahko prosim poveste nekaj o sodelovanju med Institutom in ZP Iskro? „Moram reči, da je bila v minulih letih ta povezanost relativno skromna zaradi razcepljenosti posameznih Iskrinih tovarn ter zaradi tedanje kratkoročne miselnosti nekaterih. Čeprav smo delali na razvoju programov, ki je Iskrina domena, pa v Iskri sami nismo imeli nekega večjega zaledja, z izjemo tovarne žarnice, ki pa je živela le na monokulturi avtožarnice.“

– Kaj pa zdaj? „Stvari se radikalno spreminjajo. Uspelo nam je že, da smo se zelo dobro vklopili v program, ki ga posamezne Iskrine branžne organizacije načrtujejo. Trenutno imamo sklenjene tri pogodbe o dolgoročnem sodelovanju s posameznimi tovarnimi – s kranjsko Elektromehaniko na področju hermetičnih kontaktnikov, s tovarno uporov v Šentjerneju ter s Tovarno žarnice. Nad to tovarno ima institut tudi, lahko bi rekli, razvojno programski patronat.“

Tovariš Kobe je v nadaljevanju našega pogovora še med drugim poudaril, da mora Tovarna žarnice sedanjo proizvodnjo dopolniti s tistim, za kar je bila sploh ustanovljena, se pravi s specialnimi vakuumskimi elementi. Sodelovanje me Tovarno žarnice in Institutom se bo lahko še poglobilo, saj se bo tovarna čez čas preselila v nove prostore, s tem pa bo imela osnovne pogoje, da bo lahko vpeljala dopolnilne proizvodne programe.

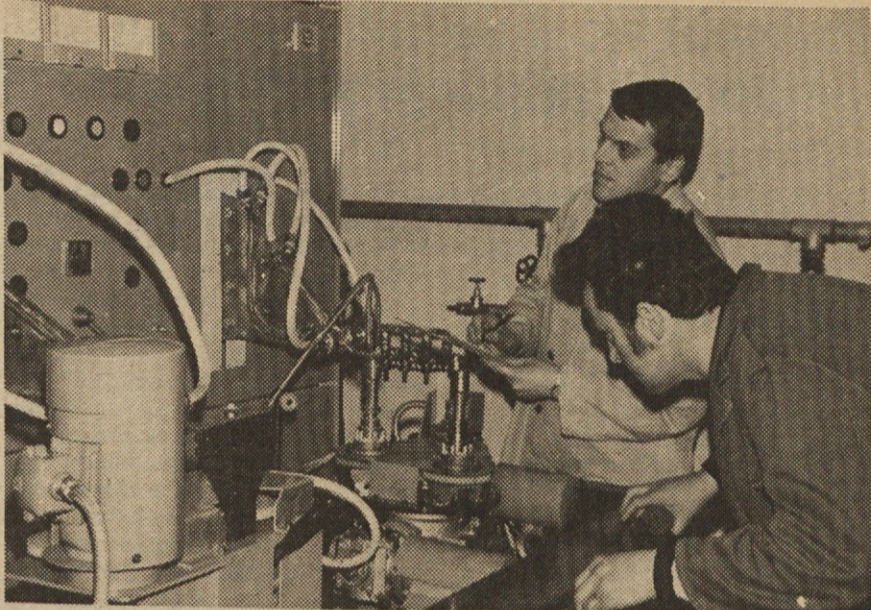
Institut za elektroniko in vakuumsko tehniko tesno sodeluje tudi z Iskrinim raziskovalnim institutom v Ljubljani tako, da lahko mirne duše ugotovimo, da sta institut in ZP Iskra že prepletena s številnimi nitmi sodelovanja.

Lado Drobež

nike, da bomo dobili drugi program. Naša velika želja pa je ureditev tega sredi Železnikov. Podli bomo odsluženo hišo in postavili atrijsko poslopje za prodajo spominkov, avtobusno čakalnico ter uredili okolico. Pri vseh teh načrtih smo že „vkalkulirali“ Iskro in ostala podjetja, oziroma njihovo strokovno in finančno pomoč.

Za konec naj povem, da smo veseli dela in sodelovanja vseh tovarn, zlasti naše Iskre, saj z vsemi živi in diha krajevna skupnost kakor en organizem.“

KF

Kaljenje kovinskih delov z visoko frekvenco.

ISKRA – ELEKTROMECHANIKA, KRANJ

Za velik kolektiv – veliko obrokov

Kolektiv Elektromehanike je med največjimi na Gorenjskem. Za njegove številne člane pripravi restavracija Elektromehanike na dan približno 1.500 toplih obrokov. Po posameznih bifejih pa nudijo tudi po 4.000 drugih uslug dnevno, k čemer prištevamo tudi postrežbo z osvežilnimi pijačami.

Topel obrok vozijo s kombiji v TOZD Stikala, na Labore, Blejsko Dobravo in v Lipnico. Omenjene TOZD namreč nimajo lastnih menz, pač pa samo svoje bifeje.

Pogodbe za dobavo kvalitetnega mesa in mesnih izdelkov imajo sklenjene s KG Škofja Loka, za živila z ljubljanskim Mercatorjem in kranjskimi Živili, za vse brezalkoholne pijače pa s Slovinom iz Ljubljane. Tudi zelenjavo jim dobavljajo Živila. Blago dobivajo po maloprodajnih cenah, le osnovna živila po grosističnih.

Pripravo obrokov kontrolira Zavod za zdravstveno varstvo v Kranju. Vse osebe, ki je zaposleno v restavraciji, je podvrženo rednim zdravstvenim pregledom živilske stroke.

V restavraciji pripravijo približno 1.200 kosov peciva dnevno. Za ilustracijo porabe živil v kuhinji Elektro-

mehanike pa bodo bralcu bolje služili tile podatki: dnevna poraba žemljic je 4.000 kosov, kruha približno 430 kg, v poletnem času pa postrežejo obiskovalcem tudi z več kot 4.000 steklenicami brezalkoholnih pijač. Na leto porabijo za pripravo obrokov približno 35 t svežega mesa in mesnin, 70 t krompirja ter 226.000 kosov raznih mesnih izdelkov (klobas, hrenovk in pečenic). Letno prodajo in pripravijo tudi skoraj 8 t kave. Menijo tudi, da bi bilo potrebno nabaviti več avtomatov za hladne in tople pijače v proizvodnih prostorih, da bi se lahko delavci v večji meri kot doslej posluževali osvežilnih napitkov.

Restavracija Elektromehanike je organizirana kot edini TOZD take vrste v industriji na Gorenjskem. Posluje finančno samostojno in ima tudi svoj lasten žiro račun, kar je urejeno z ustreznim samoupravnim sporazumom. Tovarna regresira ceno vseh obrokov z boni, ki jih prejme vsak delavec mesečno v vrednosti 100 N din. Cene toplega obroka potrjuje odbor za družbeni standard pri Elektromehaniki Kranj. Vse ostale cene pa potrjuje Občinska skupščina Kranj.

V. B. R.

Sklepi 3. seje PO ZP

Poslovni odbor je zavzel stališče, da se kot osnova za nadaljnje razprave o branžni organizaciji v ZP vzame predlog organiziranja branžnih podjetij v ZP ISKRA, ki je bil objavljen kot priloga v 28. št. časopisa ISKRA dne 4.8.1973.

V branžne organizacije ZP naj bi se imenovali naslednji nosilci skupin: Telekomunikacije: Mihev Aleksander Elementi: Klavs Vladimir Avtoelektrika: Eržen Jože Avtomatika: Klešnik Ivo Elektromotorji: Zumer Lojze Emo: Jančigaj Rudi Iskra Commerce – blagovni del: Vreček Franc Finance v okviru celotnega ZP – vključno IC: Medič Ilija Notranja organizacija uprave ZP: Hujs Jože, Vrenko Erik in Slavec Igor

Vsi navedeni nosilci, ki so dobili mandat za branžne organizacije, morajo kot nosilci skupin imenovati svoj

team (5 – 6 članov), obenem pa naj medsebojno sodelujejo in se dogovorijo o delu branžnih organizacij.

Koordinacijska komisija v sestavi Stipančič, Vrenko, Vreček, Medič in Slavec, ki je bila že imenovana, in je imela prvi sestanek 19. 6. 1974, na katerem so bila formirana osnovna načela, kako naj bi ta branžna organizacija izgledala podrobneje, se bo povezala z nosilci skupin v branžnih organizacijah in sodelovala pri organiziranju branžnih podjetij.

Nosilci skupin, ki bodo imenovali svoje teame, naj izdajo ustrezne odločbe in jih najkasneje do 3. 7. 1974 dostavijo generalnemu direktorju tov. Hujsu.

Z ozirom na problematiko s področja razvoja izdelkov bo nujno potrebno sklicati preliminarne sestanke, na katerem bi sodelovali poleg koordinacijske komisije in nosilcev skupin tudi družbenopolitični aktiv in vodstvo Raziskovalnega inštituta.

V upravi ZP se poleg pomočnikov (1 – 3), ki bodo neke vrste podpredsedniki splošnega pomena, imenuje še naslednje:

- finančnega direktorja, ki bo tudi direktor interne banke
- direktorja plana in analiz
- direktorja organizacijsko-informativnega sistema
- direktorja za kadre
- komercialnega direktorja, ki bo obenem direktor IC
- direktorja za kvaliteto
- direktorja za stike z javnostjo
- generalnega sekretarja

Z ozirom na sprejem samoupravnega sporazuma o združitvi dela in sredstev ZP ISKRE in ZP GORENJA in s tem v zvezi s postopnim formiranjem skupne uprave in združitvi obeh ZP, bo nujno potrebno v bodoči upravi ZP ISKRA zagotoviti močno kadrovsko sestavo.

Vse razprave in delo v zvezi z usmeritvijo na branžna podjetja v ZP ISKRA se bo nadaljevalo po dopustih, t.j. 20.8. 1974. Do takrat morajo podkomisije, imenovane po drugem sklepu, končati svoje delo.

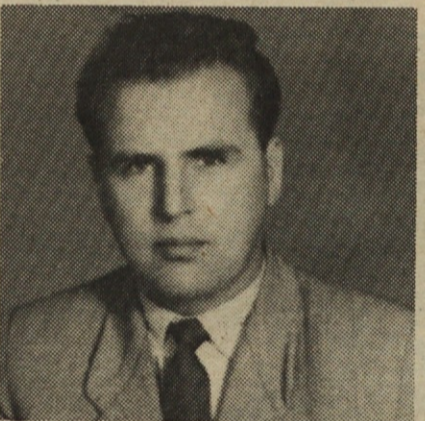
Krajevna skupnost in delovne organizacije – tesno sodelovanje

Gospodarstvo je v Železnikih stagniralo nad sto let. Nekdaj cvetoče železarstvo je popolnoma zamrlo in ljudje so ta čas prebredli, kakor je kdo povedel in znal. Po vojni je kraj zaživel, saj se je v njem v borih 20 letih odprlo novih 2200 delovnih mest.

Zanimalo nas je, kako kraj živi, kako ekspanzivno gospodarstvo sodeluje s krajevno skupnostjo. Obiskali smo prezaposlenega tajnika krajevne skupnosti Miho Bertoncelja. Ves čas pogovora so v pisarno prihajali delavci in prostovoljci, ki so pripravljali prostor in dekoracije za proslavo Dneva samoupravljavcev pred spomenikom NOB.

Bertoncelj je rade volje povedal precej o svojem delu. „Že 12 let se ukvarjam s krajevno skupnostjo, dela je veliko in nikoli ni vse postorjeno, saj skrbimo za nove objekte in naprave in vzdržujemo: vodovod, kanalizacijo, javno razsvetlavo, parke, pokopališče, krajevne ceste, avtobusna postajališča, spomenike NOB, dva prosvetna doma, mostove, dekoriramo kraj in prostore za razne proslave, angažirali pa smo se tudi na področju civilne zaščite. Sodelujemo s šolami, z občinsko skupščino in vsemi družbenopolitičnimi organizacijami po tovarnah. Zlasti s slednjimi je ta kontakt zelo živ.“

Važno pa je naše sodelovanje z gospodarskimi organizacijami, zlasti z Iskro. V Iskri je zaposlenih skoro polovico ljudi s področja naše krajevne skupnosti in potem je razumljivo, da je življenje v kraju odvisno predvsem materialno od te organizacije. Sodelujemo odlično. Predsednik naše krajevne skupnosti je direktor Iskre Železniki, ing. Lojze Zumer, in potem je razumljivo, da je pri vseh naših akcijah ta tovarna naš zvest pomočnik. Na družbenopolitičnem področju se mnogo srečujemo in Iskra nam pomaga pri drobnem delu. Tako so nam pomagali pri celi kopici administrativnega dela, kopirali so nam načrte, sproti ob delu naredili nujna kovinarska dela pa še in še. Seveda nam te usluge naredijo zastonj.

Miha Bertoncelj – tajnik krajevne skupnosti Železniki.

Ne smemo pa pozabiti tudi življenjskega standarda, ki ga gospodarske organizacije „držijo pri življenju“. Kraj se je vsestransko razvil, Železniki so postali mesto in vse to je zasluga gospodarstva. Zgrajenih in adaptiranih je na stotine hiš, avtomobilov imamo toliko, da nam manjka parkirnih prostorov in urejen je javen promet. O takem standardu se nam pred leti še sanjalo ni. Napredek je očiten posebno zadnjih 10 let, ko so Železniki začeli dobivati res mestni videz. Asfaltirali smo jih, uredili javno razsvetlavo na periferiji in postorili še marsikaj.

„Ne smem pa pozabiti,“ je nadaljeval tajnik krajevne skupnosti, „na stanovanjsko gradnjo. Iskra v Železnikih je prva začela za svoje delavce graditi bloke in danes je Na Kresu celo naselje blokov, ki so last Iskre in ostalih tovarn. Iskra je tudi izdatno podprla individualno gradnjo in danes gradi (in končuje gradnjo) preko 70 njenih delavcev. Za naš kraj je to mnogo. Seveda pa pomagajo tudi ostale tovarne, zlasti Alples, ki je pokazal veliko razumevanje za skupno delo.“

Se mnogo računamo na podjetja v Železnikih, saj imamo še precej potreb in še več načrtov. Urediti moramo do konca prosvetni dom, asfaltirati pločnike, v kratkem bomo začeli graditi pokrit plavalni bazen, preurediti pa moramo tudi vse 3 TV pretvor-

Nedavno smo obiskali ambulanto na Laborah in si jo ogledali. Notranja oprema je sodobna, funkcionalna in estetsko pa je prilagojena celotnemu konceptu zgradbe. Predvidena je tudi nabava dodatne opreme za sprejemno pisarno in manjši laboratorij. Na sliki predstojnik ambulante dr. Ivan Vidmar nudi zdravniško pomoč poškodovanemu delavcu.

Premakljivi delavnik koristen za posameznika in podjetje

O premakljivem delovniku je po svetu že precej govora, marsikje pa ga tudi že uvajajo. Ob tem menimo, da je prav, da tudi naš tednik o tem kaj zapiše. Spodaj objavljeno gradivo smo povzeli in publikacije VŠOD Kranj.

Zaspanci so zgodaj zjutraj slabo motivirani sodelavci. Zato naj imajo zjutraj še urico časa za zajtrk brez nervoze in pri tem se bodo povsem zbudili. Premakljivi delavnik vam omogoča nedeljsko jutro vsako jutro.

Včasih pride dan, ko vam je vstajanje pred 6. uro zjutraj pravi napor. Zakaj se ne bi dobora naspali in nato sveži in sproščeni odšli na delo, ne da bi vam očitali zamudo. Včasih pa se pojavi potreba, ko morate delo za uro ali dve podaljšati, pa še niste pretrujeni. Zakaj bi ne podaljšali delavnika, ne da bi uveljavljali nadure. Prilagodite osebni ritem svojemu delu in obratno.

Poleti za kopanje, pozimi za smučanje — kako prav pride že ena sama ura, da se ognete gneči in prispete do bazena ali do žičnice, tako da imate še kaj od popoldneva. Če delate v premakljivem delovniku, je to možno, ker na ta način ali enkrat bolj zgodaj pričneate z delom, ali drugič z delom potegnate, ali pa si zagotovite, da imate za ves dan ur v dobrem.

Market in nakupovanja, frizer, po otroke — kako vse to zmorate! Če službo končate pred drugo uro, se ognete konicam na cesti, v trgovinah, pri frizerju. Premakljivi delavnik vam omogoča večjo emancipacijo na delovnem mestu.

Opravek v uradu, ali v trgovinah, jutranji sprehod, spremljanje otrok v šolo — koliko drobnih opravil, ki si jih pogosto ne morete privoščiti. Premakljivi delavnik vam omogoča, da zasebne in službene zadeve lažje usklajujete.

KAJ JE PREMAKLJIVI DELOVNIK?

Premakljivi delovni čas (PDC) se razlikuje od ustaljenega — sedaj običajnega načina dela, v tem, da pričetek in konec dela nista določena s trenutkom, temveč s časovnim obdobjem. Namesto obvezne 8-urne dnevne prisotnosti na delu, je pri tem načinu dela dnevna delovna obveznost največkrat skrajšana na 5–6 ur. Dolžina obvezne prisotnosti na delu je odvisna od značaja dela v posameznem podjetju in zato mora biti tem pogojem prilagojena.

RAZŠIRJENOST PREMAKLJIVEGA DELOVNIKA

Od prvih poskusov uvedbe premakljivega delovnega časa je minilo komaj dobrih 5 let. Po do sedaj znanih podatkih lahko sklepamo, da je ta ideja doživela v zahodnoevropskih deželah pravi „boom“. Verjetno že več kot 10.000 podjetij in ustanov uporablja ta delovnik. Ni razlogov, zaradi katerih bi menili, da bo ta ideja doživela v Jugoslaviji drugačen sprejem in razvoj.

PREDNOSTI PREMAKLJIVEGA DELOVNIKA

Glavne prednosti premakljivega delavnika so:

1. Boljši izkoristek delovnega časa — delovni čas je možno optimalno prilagoditi delavčevi osebni krivulji „prebujanja“ in „ogrevanja“, — razpoložljivo delovno zmogljivost zaposlenih je možno zelo dobro prilagajati spreminjajočemu se obsegu dela,

— osebne opravke postori delavec v svojem prostem času in ne na račun delovnega časa, kot je to bilo največkrat doslej,

— zmanjša se število enodnevnih „bolezenskih izostankov“,

2. Boljši izkoristek prostega časa delavca

— čas pričetka in zaključka dela je možno maksimalno prilagajati voznim redom javnih prevoznih sredstev, kar skrajšuje čas potovanja,

— istočasni odhod družinskih članov od doma in istočasno vračanje domov nudi več skupnega prostega časa ter zmanjšuje prevozne stroške.

3. Ugodnejše psihično počutje delavca

— občutek svobode in večje samostojnosti glede izbire pričetka, trajanja ter konca dela ugodno vpliva na psihično počutje in je dober delovni stimulator,

— nepričakovani dogodki neposredno pred odhodom na delo ali na poti na delo niso več razlog zamujanja, kar pomeni precejšnjo živčno sprostitvev, zmanjšanje nerazpoložnosti itd.

REGISTRIRANJE IN OBRAČUN PREMAKLJIVEGA DELOVNIKA

Uvedba takega načina dela predpostavlja tudi objektivno registriranje prihodov in odhodov z dela s pomočjo posebnih naprav za registracijo (žigodne ure ali časovni števec).

Pri večini do sedaj poznanih modelov se dopušča, da ob koncu meseca delavec lahko zaostane ali prekorači svoje mesečno delovno obvezo za določeno število ur. Zaradi teh razlik se v naslednjem mesecu poveča ali zniža njegova mesečna delovna obveznost. To prenašanje „dobroimetja“ ali „dolga“ v naslednji mesec omogoča večjo prilagodljivost razpoložljive zmogljivosti menjajočemu se obsegu dela.

PREMAKLJIVI DELOVNIK IN HUMANIZACIJA DELA

Uvedba PDC predstavlja enega od načinov humanizacije dela ter hkrati prvi korak na področju spreminjanja delovnega časa. V bližnji prihodnosti se obeta nekaterim panogam uvedba premakljivega tednika, razmišljajo pa že o uvedbi premakljive delovne dobe.

KAJ MISLIJO O PREMAKLJIVEM DELOVNIKU TISTI, KI SO GA ŽE UVEDLI

Sedanji sistem dela (npr. obvezen pričetek dela ob 6. oziroma 7. uri

zjutraj) že dolgo več ne ustreza individualnemu načinu življenja in življenjskemu času današnjega in bodočega industrijskega človeka.

(Dr. Massmann /Medicina dela, Karlsruhe/)

Kadar obstaja možnost za uvedbo premakljivega delavnika v proizvodnih obratih ali v upravi, potem priporočamo njegovo uvedbo, ker se dobro obnese s stališča medicine dela in prometnih razmer.

(Ministrstvo za delo Baden Wuerttemberg)

Presenetljivo je, da je uvajanje premakljivega delavnika potekalo bolje, kot smo predpostavljali. Delovna morala se je znatno izboljšala, zlorab doslej nismo imeli.

(O. Bassler, vodja organizacije, letališče Muenchen)

Pozdravljamo princip premakljivega delavnika, kot eno od sredstev za poskus razpletanja prometnih konic v okolici velikih mest.

(Dr. Kuenne, prostorski planer, Stuttgart)

S premakljivim delavnikom se je mogoče ogniti konicam v poslovanju in lažje je usklajevanje osebnih potreb in službenih zadev. Posebno pomembno se mi zdi, da se sedaj šteje v delovnik tisti čas, ki so ga posamezniki doslej neplačanega presedeli v službi. Iz različnih razlogov — skupna pot moža in žene v službo, prevoz otrok v šolo, neuskajenost voznih redov javnih prevoznih sredstev — so namreč že pred pričetkom rednega delavnika prihajali v službo, vendar jim ta čas ni bil priznan.

(W. Willutzki, predsednik upravnega odbora firme HOESCH)

Po polletnih izkušnjah ugotovljamo, da prihajamo na delo sicer med 6. in 8. uro zjutraj, vendar ob določenem času, za katerega se dogovorimo z ozirom na delovne naloge. Nekateri sodelavci bodo prihajali tudi v bodoče na delo kot doslej ob 6.30. Vendar je ena od prednosti, ki nam jih je prinesel premakljivi delavnik ta, da odpade občutek zamujanja v primerih, ko se zamudi iz različnih razlogov ni mogoče izogniti.

O premakljivem delavniku je po svetu že precej govora, zato se nam zdi umestno o tem nekaj napisati. Gradivo smo črpali iz publikacije VŠOD, Kranj.

Pogled v novi obrat TOZD „Feriti“ v Ljubnem.

Usmerjeno izobraževanje in napredovanje

Usmerjeno izobraževanje je termin za vse oblike rednega šolanja po osemletki pa tja do diplome fakultete. Posamezniki so usmerjeni v enotno šolanje, ki jim daje možnost za nadaljevanje šolanja po svojih nagnjenih in sposobnostih in v skladu z družbenimi potrebami. Tukaj nas zanima usmerjeno izobraževanje med osemletko in fakulteto.

Po načrtih reforme srednjega šolstva, ki jo je Karel Kos, pomočnik direktorja Zavoda za šolstvo SRS začasn poimenoval kot super reforma, bi v prvih dveh letnikih izenačili vse šole, višje od osemletke (poklicne, tehniške, gimnazije) in bi imeli vsi učenci enotno šolanje. Po dveh letih, ali po 10. letu šolanja pa bi se učenci odločali za razne poklice, s trajanjem šolanja po eno ali dve leti s tem, da bi gimnazija tudi dajala poklicno izobrazbo.

Med reformskimi cilji je tudi ta, da naj ne bo meje med osnovno in srednjo šolo. Desetletno enotno šolo bi končali vsi otroci, ne glede na svoje sposobnosti. Nov sistem naj ne bi izločal nobenega, temveč bi preusmerjal. K temu bo prispevalo tudi uvajanje izbirnih predmetov, za katere bi se odločali posamezniki po svojih sposobnostih in nagnjenjih. Poenotili bodo tudi množico sicer podobnih predmetov, ki jih sedaj pod 300 različnimi imeni predavajo na različnih šolah srednje stopnje, s tem pa bo odpravljena ovira za horizontalni in vertikalni prehod iz enega poklica v drugega, ne le v teku šolanja, temveč tudi kdajkoli pozneje. Permanentnost po tej zamisli pomeni pripeljati vse pripadnike ene generacije do določene stopnje izobrazbe, od koder lahko nadaljujejo šolanje ne glede kdaj.

Taka preureditev srednjega šolstva se nam zdi, da je „super reforma“ po količini in kakovosti sprememb le iz naše perspektive, kjer nismo vajeni globljih posegov v družbene institucije. Na zahodu in na vzhodu so že prej prešli na sistem 10 ali 11-letnih obveznih (compulsory) šol in se pripravljajo na nadaljnje izboljšave na višji in visoki stopnji.

K novim načrtom presnovanja šolskega sistema zaposleni v gospodarstvu lahko dajemo soglasje, naša pričakovanja pa ne bi smela biti preveč optimistična.

Učinkovitost novega sistema se bo pokazala v tem: 1. da bo odpravljen osip s pomočjo preusmerjevanja, 2. da bo enotna obvezna šola pomenila porast izobrazbene ravni celotnih prihajajočih generacij, 3. da bo lahko vsak nadaljeval šolanje kadarkoli, brez ovir kot so sprejemni izpiti, nepriznana šola, letnik ali razred.

Računajoč, da gre 91 % ene generacije po končani osemletki tudi zdaj na razne šole srednje stopnje (vključno poklicne), nov sistem ne bo zagotovil bistveno več novih kadrov, lahko pa drugačno strukturo kadrov; elastično strukturo s široko izobrazbeno osnovo, ki je sposobna za nadaljnjo izpopolnjevanje.

Preureditev srednjega šolstva soupada z vedno večjimi potrebami po kadrih, prav te povečane potrebe pa diktirajo učinkovitost šol. Gospodarstvo je zato neposredno zainteresirano za boljšo šolo, po novi ustavi pa je izobraževanje v pristojnosti združenega dela in republik. Namesto parcialnega interesa, ko so deli gospodarstva črpali kadre iz šolstva po trenutnih interesih, je združeno delo zdaj dolžno skrbeti (kolikor do sedaj ni skrbelo) za šolstvo ne le z materialnimi prispevki, temveč tudi z načrtovanjem šolskega sistema.

To, da izobraževanje ni postalo del združenega dela in se je izobraževalni sistem razvijal tako rekoč neodvisno glede na proizvodnjo, je posledica delovanja posrednikov. Zdjaj naj bi načrtovanje prevzeli prizadeti. Toda združeno delo kot celota mora prevzeti odgovornost za izobraževanje (Resolucija 10. kong. ZKJ), ne pa nastopati kot posamezna organizacija združenega dela, ali panoga nasproti posameznim šolam. V bodoči izobraževalni skupnosti za usmerjeno izobraževanje bi se morala odgovornost pokazati v enakomerni skrbi za kadrovsko reprodukcijo vseh delov združenega dela.

Načrtovanje razvoja šolstva pomeni določiti mrežo šol, ki ustrezajo strukturi zaposlenih v gospodarstvu ter usmerjati to omrežje k nastajajoči strukturi dejavnosti v gospodarstvu. V razvoju šolstva je apriorno izključen element rasti v kvantitativnem smislu, ker je sistem šol determiniran z reprodukcijo populacije, ki je omejena. Razvoj torej lahko gre le v smeri intenzitete znanja, kar pomeni tudi večanje kadrov z večjo izobrazbo in manjšanje kadrov z manjšo izobrazbo. Načrtovanje in razvoj gospodarstva vključujeta rast tudi v številu zaposlenih (kvantitativni aspekt), kar pomeni zaposlovanje tistih z večjo ter tudi tistih z manjšo izobrazbo. Oboje pa ni mogoče, ker z večanjem kadrov z večjo izobrazbo hkrati reduciramo kadre z manjšo izobrazbo. Zato mora imeti načrtovanje razvoja gospodarstva, oz. načrtovanje novih investicij in obvezno načrtovanje novih kadrov tudi načrt redukcije kadrov na drugih področjih. O tako imenovani razšir-

(Nadaljevanje na 7. strani)

Vtisi z mednarodne razstave plastike in kavčuka v Parizu

Kot vsako leto tako je bila tudi letos organizirana mednarodna razstava plastike in kavčuka, tokrat pod imenom EUROPLASTIQUE-EUROCAOUTCHOU 74. Razstava je bila v Parizu, v enem izmed štirih mest, ki so namenjena za najpomembnejše mednarodne razstave tega področja, lani je bila v Londonu, prej pa v Milanu in Duesseldorfu. Po pomembnosti smatrajo pariško razstavo na drugem mestu, takoj za nemško v Duesseldorfu.

Na pogled so bili razstavniki prostori zelo lepi, zanimivo aranžirani, kar pa je seveda jasno, saj je bila razstava v Parizu in nekaj pariškega nadiha je prevladovalo tudi tukaj, pariška estetika nam je pa tako znana.

Bila je kar obširna, saj so razstavniki prostori zavzemali 43.205 kv. m, od tega je bilo namenjeno za surovine 6.162 kv. m (141 razstavljalcev) za razne stroje 28.642 kv. m (640 razstavljalcev) 274 pa je pokazovalo svoje izdelke, polizdelke in druge usluge na 8.401 kv. m. Razstavljalci so bili iz različnih dežel, saj je bilo 25 narodnosti, vseh skupaj po številu pa 1055. Največ je bilo seveda Francozov, saj je bila razstava na domačih tleh (506), sledili so jim Za-

hodni Nemci, Italijani, Angleži, ZDA in drugi. Med njimi so bili celo Japonci, en Čeh, Jugoslovani pa nismo imeli zastopnika.

Proizvajalci so razstavljali razne surovine, za nas pa so predvsem zanimivi materiali — polizdelki: termoplasti, duroplast, materiali ojačeni z raznimi vlakni: steklenimi, ogljikovimi in azbestnimi, kar daje materialu posebne mehanske lastnosti.

Penaste mase se še vedno proizvajajo v velikih količinah, predvsem pa so zanimive integralne (strukturne) penaste mase t.j. penaste mase z gladko zalito površino iz polietilena, polistirola, polipropilena in poliretana. So ekonomične, imajo veliko trdnost in stabilnost z ozirom na normalne materiale. Znane so s trdo in poltrdo površino in imajo široko področje uporabe pri raznih ohišjih — televizijskih aparatih, armaturah, pohištvo itd.

Uporaba plastike zavzema vedno večji obseg, kar se je videlo v razstavljenih izdelkih iz raznih materialov: igrače, embalaža, moderno pohištvo, športni artikli — tako npr. je bil razstavljen šotor, opremljen tudi z okni (tudi plastika) in mala hišica, ki bi bila kar prijetna za počitnice, saj je bila opremljena z vsem komfortom. Nadalje še obloge za fasade, gospodinjinski in industrijski izdelki, razni strojni deli (rotorji, zobni-

ki), razni deli, uporabni v elektroniki. Zanimivi so tudi laki, lepila, kavčuk.

Razstavljalci so tudi demonstrirali sposobnost njihovih naprav in orodij v tehnologiji plastike in kavčuka. To so bili stroji za mešanje, granuliranje, tabletiranje, plastificiranje, stiskanje, oblikovanje, brizganje, injekcijsko in transferno brizganje, izdelavo penastih in integralnih mas, votlih izdelkov (steklenic itd.), kalandiranje, ekstrudiranje, izdelavo vlaken, rezanje, vulkaniziranje. Nadalje še naprave za varjenje, tiskanje, metaliziranje, napraševanje itd.

Pri strojih se vidi, da gre razvoj v polavtomatsko in avtomatsko smer — sicer je večina za avtomatizacijo težko, npr. pri duroplastih, kjer je problem razigljenja, ker zahteva še nekaj ročne obdelave.

Naj navedem nekaj znanih tovarov za materiale: ena izmed največjih francoskih je RHONE-POULENC, izdeluje polietilen visoke (MANOLEN) in nizke (LOTREN) gostote, poliamid (Telanyl), polistirolo (ARCOLENE), polipropileno, NAPRYL, poliestre (STRATYL) itd. Trgovska imena so postala že običaj, saj je manipulacija tako bolj enostavna, s spremembo kakšne lastnosti spremeni ime oziroma dodajo kakšno črko ali številko in je stvar opravljena, poleg tega so značilna za neko firmo ali še nekako bolj slovesno zvenijo.

Nemški HOEHT je znan s svojimi produkti: poliacetat (HOSTA Form) kot konstrukcijski material (HOSTALIT Z) izboljššan polivinilchlorid za obloge pri fasadah, za cevi, ograje, (HOSTALEN) polietilen za izdelavo folij, embalažo živil, kozmetike,

cevi za odpadne vode, medicinske pripomočke (HOSTYREN) polistirolo — integralna penasta masa za razna ohišja — pri televizorjih, pohištvo, športne artikle za smuči za otroke. (HOSTAFLOX TF) politetrafluoretilen uporaben v telekomunikacijski, radio, televizijski, merilni in regulacijski tehniki, elektronski, živilski in tekstilni industriji.

AQUITANE TOTAL ORGANICO — ATO — Francija, je pokazala izdelke in materiale: (RILSAN) poliamid (deli za elektromehanko) (LACOTENE) polietilen, polistirolo.

Philips Petroleum Company, ZDA je posebno zainteresirala ljudi s termoplastom RYTON PPS (polifenilen sulfid) smola, ki ima dobre lastnosti. Material je primeren pri uporabi, kjer se zahteva kemijska odpornost, visoka temperatura, termična stabilnost, dobre mehanske lastnosti in prednost je, da je postopek enostaven.

Uporaba je zanimiva za prevleke jekla, aluminija in drugih kovin kot korozijsko zaščito, stabilen je na zraku in ima odlične mehanske in fizikalne lastnosti.

Huels, Zahodna Nemčija ima razne termoplaste VESTOLIT, VESTOLEN, VESTYRON, VESTYPOR, sintetični kavčuk, stabilizatorje, poliesterske smole za razne lake.

MONTEDISON Italija proizvaja poleg ostalih poliuretanske penaste mase.

GENERAL ELECTRIC COMPANY, ZDA ima kot glavno (NORYL) termoplastične smole, ki se dajo oblikovati, zanimivi so še vedno polikarbonati (LEXAN).

Firme za stroje — ekstrudorje, injekcij-

ske in transferne brizganje, za izdelavo votlih delov, stiskalnice, rezanje itd, so bili DEMAG — Zahodna Nemčija, BETOL (Anglija), MATECO Francija itd.

Firma ENGEL (Avstrija) je demonstrirala novost — avtomatski stroj za termoplastične penaste mase za majhne tehnične dele z digitalnim krmiljenjem, tak način elektronskega krmiljenja je pač smernica za nadaljnji razvoj strojev.

Razstavljenih je bilo tudi nekaj knjig in revij raznih založb predvsem francoskih in italijanskih (Etas Kompass). Zanimiva je bila reklama dokumentacijskega centra L.S.T.F.E. — Centre de Documentation Service de Commandes, ki je izdal seznam knjig raznih področij z označeno klasifikacijo (univerzalna decimalna klasifikacija) po katerem se lahko naroči zaželeno literaturo.

Na razstavi se je dalo res marsikaj videti, tako pri surovinah, polizdelkih, izdelkih in strojih.

Kakšne posebne revolucije v novosti materialov ni bilo, tako kot jo je naredila plastika s svojim nastankom, ali pa kasnejše penaste in integralne penaste mase. To je pa povsem normalno, saj ne more biti vsako leto nekaj novega, nekaj posebnega. Vendar se vidi, da je smer vedno boljša kvaliteta glede raznih mehanskih in drugih lastnosti — predvsem čim večja odpornost proti ognju. Sploh pa se proizvajalci poskušajo s plastiko približati oziroma čim bolj nadomestiti kovino, les in papir.

Pri strojih pa je smer digitalnega elektronskega krmiljenja.

Olga Skubic

Planinski izlet z letnim smučarskim prvenstvom

Komisija za šport in rekreacijo (smučarska in planinska sekcija) Elektromehanike Kranj je organizirala v soboto, 13. julija, planinski izlet do Češke koče, kjer je bilo izvedeno na zgornjem plazu pod Kočno prvo letno smučarsko prvenstvo ISKRE-Elektromehanika Kranj s soudeležbo svojcev.

Zjutraj smo se odpeljali z avtobusom iz Kranja do Jezerskega, oz. z osebnimi avtomobili vse do tovarne žičnice. Le-ta nam je smučil in drugo prtljago prepeljala do koče (1654 m), tako da smo jo sami laže mahali peš. Steza je namreč precej strma in temu primerno naporna, zato se nam je po prihodu okrepilo v gostoljubni koči še kako prileglo! Sem gor so prišli poleg tekmovalcev seveda tudi plainci, med njimi celo taki, ki ne zahajajo čisto v planine. Tudi naša planinca, direktor Hujš in sekretar Cvar nista izostala. Vzdušje je bilo tod precej živahno, toda čutila se je neka napetost in sicer posebno pri tekmovalcih, ki so kaj kmalu odšli na plaz. Tu pod veličastnim ostenjem Kočne, na večnem snegu in ledu, je prejšnji dan Tomaž Jamnik postavil progo. Ob 10. uri se je pričel zagrizen boj za sekunde, ki so jih merili sodniki smučarskega kluba

Najmlajši udeleženec Primož Starc vozi v cilj.

Triglav Kranj. Prizorišče je bilo popolnoma tekmovalno, toda kljub temu prijetno. Ob lepem sončnem vremenu so bili prisotni skoraj vsi naši planinci, ki so prišli sem gor, in nato strastno navijali in bodrili tekmovalce. Izjema so bili le posamezniki, ki planinskih strasti niso obrzali in so se zato raje povzpeli na bližnje grebene.

Po zaključenem temovanju smo vsi skupaj odšli na Jezersko, kjer je bila ob Planšarskem jezeru razglasitev rezultatov in namesto običajnega kosila piknik. Tu so bili zbrani tudi naši športniki X. športnih iger v Celju, ki so tam dosegli največ prvih mest in tudi ekipno omenjeni v poročilu. No, naj povemo, da je bila tu ob jezeru v njihovih rokah operateriva piknika (tj. cenejša oblika tradicionalnega kosila, ki pa zahteva veliko priprav in dela za toliko ljudi.) Na tem mestu je treba pohvaliti spretno pekače in gasilce žejnih grl in sicer Vaska, Andreja, Jureta in še druge.

Po končani razglasitvi rezultatov in podelitvi skromnih praktičnih nagrad, je bila odigrana še nogometna tekma. Tabor Tržičanov je namreč izzval Kranjčane. Izid je bil 3 : 1 za Kranjčane, čeprav so bili pred tekmo nadigrani.

Poglejmo še tehnične rezultate I. letnega smučarskega prvenstva ISKRE Elektromehanika Kranj. Skupaj je bilo prijavljenih 65 tekmovalcev, ki so tekmovali v 8 razredih in sicer na progi, ki je imela dva štarta, nižji - lažji in zgodnji zahtevnejši.

Tehnični rezultati uvrščenih tekmovalcev:

I. razred: ženske do 30 let: Majda Bertonec 44,4

IV. razred: moški nad 45 let: Vinko Šarabon 24,4; Avgust Smole 33,1; Ivo Bevc 41,2

III. razred: moški 35-45 let: Brane Jaklič 32,4; Stane Pogačnik 36,9; Stane Golob 42,1; Civil Avbelj 1.06,0; Stefan Pernar 2,55,9

II. razred: moški 25-35 let: Jože Predanič 31,8; Peter Starc 33,0; Ljubo Meglič 35,4; Marjan Drinovec 33,9; Franc Petermel 35,5; Rudi Sušnik 36,1; Lovro Dagarin 38,3; Peter Leban 38,9; Franc Rurlan 50,6; Peter Pajk 50,8; Bojan Bradeško 1,08,1

I. razred: moški do 25 let: Milan Nadišar 31,7; Ivan Zaplotnik 32,1; Janez Gosar 32,2; Franc Strniša 34,0; Stane Sova 34,7; Ivan Kejžar 35,7;

Ivan Parte 38,4; Franc Kozina 41,0; Franc Škofič 41,9; Bojan Kajzer 43,4; Jože Jurjevič 52,5

Svojci: dečki do 10 let: Andrej Jaklič 37,8; Primož Starc 45,7

deklice do 10 let: Andreja Bašelj 34,5

pionirji nad 10 let: Boža Bašelj 31,5; Janez Pernar 33,1; Jožica Križnar 33,5; Iztok Križnar 35,9; Marko Zadnikar 39,9; Sašo Križnar 1,15,0

ženske: Zdenka Dagarin 1,20,6.

Nagrade in diplome so prejeli prvi trije uvrščeni v posameznem razredu ter tekmovalci z rekordnim - najdaljšim časom. Ta je dobil lično plastično kuhalnico s priporočilom, da naj drugi raje doma meša.

Ob koncu je treba povedati, da je tekmovalstvo oziroma izlet lepo uspel. Pričakovati je bilo namreč slabšo udeležbo glede na dopustniški čas, teže

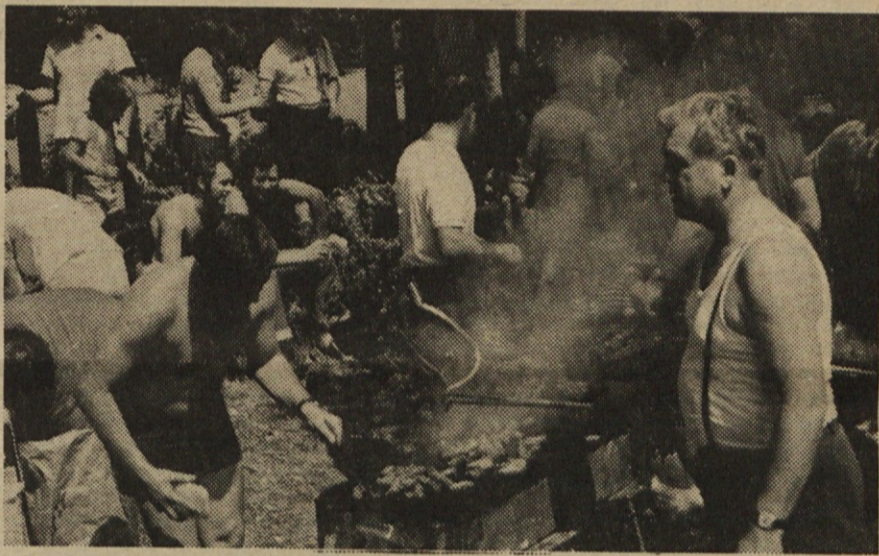
dostopno lokacijo in sploh preslabo obveščenost. Še posebno je razveseljivo, da je bilo tudi precej planincev in da smo se vsi skupaj srčno in brez nezgod vrnili v dolino.

Želja in namen je, da ta aktivnost postane tradicionalna, ker smučanje izhaja pravzaprav iz planinstva. Tudi ta izvedba je pokazala, kako čudovito se obe panogi skladata in dopolnjujeta. Prav vsi, tako planinci kot smučarji - udeleženci, so poudarjali, da je bila to lepa prireditev in doživetje. Le eden (od neprespane noči utrujeni smučar je tärnal, da ga nikoli več ne spravijo gor, češ da je prenapomo. Toda skoraj s sigurnostjo lahko trdimo, da bodo mladeniča, ko se bo počil, spomini na lep dan in srečanje zbistrili ter ga znova pritegnili.

Leban

Na odločilni „Zdaj!“ na startu čaka tekmovalci Janez Gosar.

Kako prijetno se je kadilo in dišalo ob Planšarskem jezeru.

Usmerjeno izobraževanje in napredovanje

(Nadaljevanje s 6. strani)

Usmerjeno izobraževanje je težko govoriti, ker je tudi odstotek kmečkega prebivalstva dokaj nizek. (Sicer pa Resolucija 10. kong. ZKJ govori o reprodukciji kadrov, ne omenja pa razširjene reprodukcije.)

Usmerjeno izobraževanje je razvoj šolstva v smeri intenzifikacije. N. pr. 12.000 učencev, ki se po osemletki učijo za poklice, bo v prvih dveh letnikih dobilo širšo izobrazbo, ki jih bo motivirala za nadaljevanje šolanja tudi po daljšem delovnem stažu. V dveh letih, namesto sedanjih štirik, bodo lahko dosegli delavci s poklicem za eno stopnjo višjo strokovnost, s tem pa tudi strokovno-poklicno napredovanje ter bolj odgovorno delo. Z našega stališča takšen sistem delovnega (internega) in strokovnega (eksternege) napredovanja zagotavlja avtomatizem v načrtovanju kadrov.

Premisleka vredni pa sta dve dejstvi:

I. desetletno enotno šolanje mora dvigniti raven politehničnih znanj in večini mlade generacije. Ta se zdaj zaradi nizkega tehničnega znanja iz dobrih poklicev (n.pr. orodjar) usmerja v druge poklice, ki se jim zdijo študijsko manj zahtevni in kjer laže dosežejo napredovanje (n.pr. administrativni, ekonomski tehnik). Zato mora spremljati širjenje osnovne splošne izobrazbe v 9 in 10 letu enotnega šolanja poglobljanje politehnične izobrazbe v vsej osemletki, zlasti pa od predmetne stopnje naprej. Drugače bo izobraževanje še naprej samo sebi namen, ne pa izobraževanje za delo in bomo dobili nove generacije nezainteresiranih na ključnih in prodornih področjih razvoja (Hodiš v solo, da ti ni treba delati!).

Napredovanje v delu in v izobrazbi

Usmerjeno izobraževanje zahteva spremembo pravil o napredovanju in nagrajevanju v združenem delu tako, da bo posameznik motiviran in bo dolžan napredovati v svoji stroki. S tem se bo spremenila tudi mentaliteta do izobraževanja. Pošolsko izobraževanje ne bo poljubna zasebna stvar, marveč prav tako izobraževalna pravica in dolžnost, kot osnovna šolska izobrazba. Prvi konkretni korak je uvedba prijavne obveznosti odraslih (in zaposlenih) na eno od oblik dopolnilnega - pošolskega izobraževanja. Napredovanje v delu mora biti vezano na napredovanje v stroki (večja izobrazba), ker se šele tako verificira, da niso bili delovni uspehi za napredovanje doseženi s trudom drugih, ali zaradi ugodnih okoliščin, temveč zaradi sposobnosti in učinkovitosti posameznika. Praktične izkušnje, pa naj so še tako bogate, se morajo povezati s teoretičnimi izkušnjami, ker bi se prve zakmile in bi bili nemočni pred bolj kompleksnimi problemi, druge oz. teoretične izkušnje pa bi ostale neizkoriščene. Zato je upravičena zahteva, da višja izobrazba v stroki terja tudi ustrezno napredovanje v delu.

Ko dosežemo spremembo mentalitete, da tvorita delo in izobraževanje logično sosedje v vsem življenju, moramo hkrati institucionalno ustvarjati pogoje, da bodo posamezniki kos taki nalogi, ter popestriti pošolske izobraževalne oblike za sedanje delovne generacije, ki so tako rekoč nosilci celotne sedanje družbene produkcije.

J. Konc

Motiv z Dugega otoka.

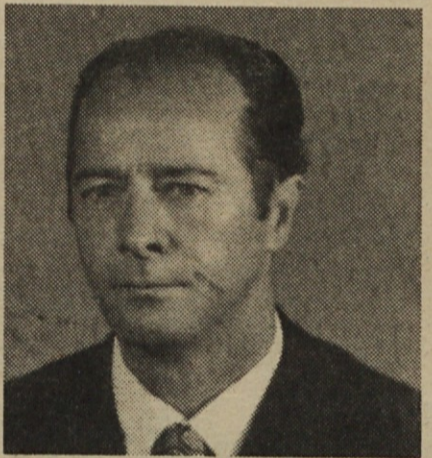
Obvestilo

Obveščamo vse letovalce, prijavljene za naš kamp na Dugem otoku, da se bodo iz Sukošana lahko vozili na Dugi otok z našim prevoznikom Krstom Filipijem iz Sukošana in sicer ob rednih izmenah: 5. julija, 15. julija, 25. julija, 4. avgusta, 14. avgusta, 24. avgusta in 3. septembra, dvakrat dnevno - ali ob 7. uri zjutraj, ali ob 12. uri.

Počitniška skupnost Iskra

PORTRETI ISKRAŠEV

Ivo Bevc

Ime Iva Bevca, člana kolektiva elektromehanike in dolgoletnega navdušenega ter uspešnega športnika je neločljivo povezano z vzponom invalidskega športa na kranjskem področju. Športniki - invalidi so tu vključeni v športno društvo „Borec“. To je leta 1952 sklenilo priključiti k svojim članom, med katerimi so že bili ekspanji borci in pa vojaški vojni invalidi, še ostale invalide. Med temi so elovni in invalidi od rojstva, gluhoemi ter slepi. Bistvo priključitve je bila želja, da bi na ta način društvo omagal pri rehabilitaciji teh invalidov. V svoje udejstvovanje so vključili naslednje panoge: balinanje, kegljanje, reljanje, šah in smučanje, naknadno a še plavanje, waterpolo, atletiko in dežno odbojko.

Trenutno ima „Borec“ 230 članov, od tega 140 invalidov, ki redno trenirajo. Nove člane pridobivajo z osebnimi zvezami ter prepričevanjem oestranski koristnosti in prijetnosti športa. Veliko zaslug pri tem ima Ivo Bevc, nekdanji predsednik društva kasneje v. d. predsednika upravnega odbora društva. Kot njegov dolgoletni član in izkušen športnik hkrati tudi svetuje in usmerja mlajše tovariše. Pog tega je še ustanovitelj amaterskega VD Partizan na Visokem pri Kranju, ker že 16 let zastoni trenira člane od najmlajših do najstarejših. Tov. Bevc je tudi član republiškega predsedstva veze za šport in rekreacijo invalidov slovenije ter njene tehnične komisije. V kratki doba ga tudi imenovali za republiškega delegata skupščine Zveze za šport in rekreacijo invalidov Jugoslavije. Povedal nam je, da je treniral tudi republiški reprezentanci Zveze invalidov ter Zveze slepih.

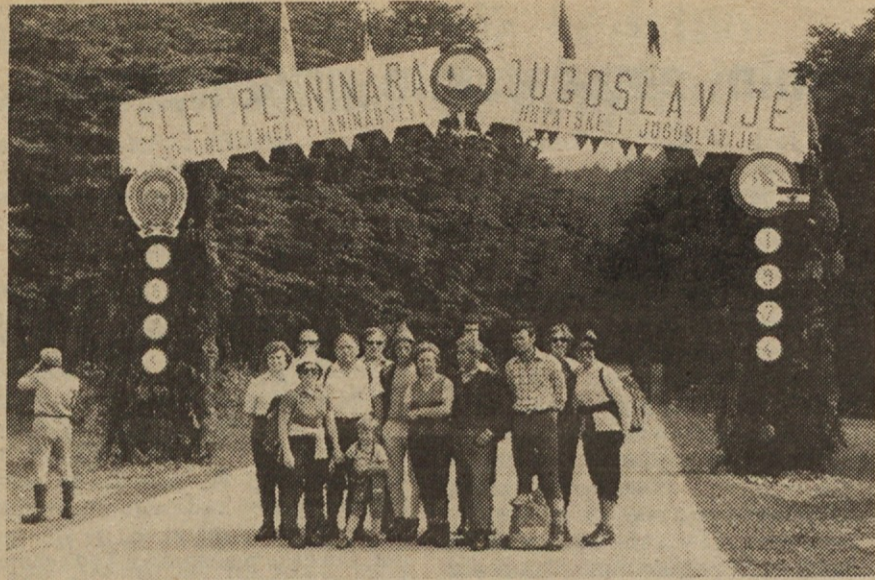
To plodno udejstvovanje poleg redne zaposlitve mu nudi veliko osebnega zadovoljstva. „Ko sem začel v Kranju pred leti vzpodbujati in bodriti svoje invalidne tovariše, naj se usmerijo v športno udejstvovanje in organiziran trening, sem se počutil kot črna ovca.“ pripoveduje. „Z leti dosegamo

čedalje boljše, celo zavidljive rezultate in to nam daje občutek velikega zadovoljstva. Čeprav smo invalidi, se ne počutimo bolj prikrajšane od usode kot drugi ljudje. Medsebojna moralna podpora nam pomaga k večji samozavesti in prijetnemu počutju. Potem dodaja, da se vključujejo tudi že v mednarodna tekmovalna in prvenstva.

Ivo Bevc je aktiven športnik od 5. leta dalje. Nesrečno naključje ga je pri 27 letih obsodilo na uporabo nožne proteze. 15 let je bil državni prvak v smučanju invalidov in alpskih kombinacijah. Skromen je in ne ravno zgovoren, kadar nanese beseda na njegove lastne uspehe. Menimo pa, da jih je le vredno naštet, saj je bil poleg omenjenih dosežkov tudi svetovni prvak v atletskem mnogoboju l. 1962 v Linzu, l. 1970 v Franciji pa kljub novi poškodbi na roki - peti. Nadalje je bil državni prvak v kegljanju. Rad ima plavanje in waterpolo ter sodeluje tudi pri vsakoletnih sindikalnih prvenstvih v teh disciplinah.

Najbolj pa je vesel vsakoletnega srečanja športnikov ZP Iskra, če se ga le utegne udeležiti. Za letošnje prvo poletno smučarsko tekmovalje v veslalomu, organizirano v okviru Elektromehanike, meni, da je odlična zamisel. Želi si še več podobnih tekmovalj.

Naj ob koncu omenimo le še to, da je za svoje neutrudno delo in prizadevanja prejel številna zaslužena priznanja. V.B.R.

Planinci Iskre-Elektromehanike ob vhodu v tabor na Platak.

Z izleta na Durmitor

Sredi največjega jutranjega vrveža stojimo pred hotelom Creina v Kranju. Šest Kranjčanov, med njimi trije člani planinske sekcije Iskra - Elektromehanika: Dušan, Marjan in moja malenkost bomo tokrat namesto v tovarno zavili na zanimivo pot po Jugoslaviji, z daljšim postankom v črnogorskih gorah. Pridružili se bomo skupini Jeseničanov, ki jih bo vodil tov. Janez Krušič. Nekoliko nestrno pogledujemo proti Brionom, kdaj se bo prikazal avtobus z Gornjesavci. Snidenje je prisrčno. Jeseničani nam pomagajo naložiti prtljago in že odhiti avtobus dogodivčinam nasproti. Pot nas vodi preko Ljubljane, Zagreba, med dobro obdelanimi polji Posavine. Za dobro razpoloženje takoj poskrbi Joža s svojo kitaro in prijetnim glasom. Pri Bosanski Gradiški nas čaka neljubo presenečenje. Kolo pri avtobusu odpove pokorščino. Šofer France, ki je bil veskozi kos izredno naporni vožnji, hitro premosti tudi to oviro in že odbrzimo naprej proti Banjaluki in proti Jajcu. Skozi okna avtobusa občudujemo slikovito dolino Vrbasa. V Jajcu si privoščimo prvi daljši postanek, ki ga namerinimo ogledu mesta, znanega predvsem iz NOB. Na vsakem koraku se srečamo s spomeniki, ki predstavljajo ključne točke pri ustvarjanju in rojevanju nove Jugoslavije. Za zaključek sledi še slikanje pri znanih vodenicah in že odbrzimo naprej proti Sarajevu. Noč nas ujame pri Kiselcu. Na vrtu policijske postaje postavimo šotore in se pripravimo na spanje. Med kratkim sprehodom po mestu stikamo za kakšnim lokalom, kjer bi se lahko okrepčali po celodnevni vožnji. Toda kamor se obrnemo, povsod jim je že zmanjkalo jedi, ali pa sploh ne delajo več. Nazadnje le staknemo neko „privatno radnjo“, kjer nas postrežejo z okusno porcijo ražnjičev. Ražnjiči in čepačiči so naši stalni spremljevalci na poti po Bosni.

Jutri 16. VI. nas že najde na nogah. Ta dan nas čaka naporna pot, kajti zvečer že nameravamo postaviti izhodiščni tabor v Durmitoru, zato hitro pospravimo stvari in odhitimo naprej. Za krajši čas se ustavimo le v Sarajevu. Na hitro si ogledamo mesto in predvsem znamenito Baroš Caršijo. Z žičnico se povzpemo na razgledno točko, kjer je izredno lep pogled na mesto. Med množico hiš iščemo znamenite zgradbe. Lepo izstopa nogometni stadion, iščemo športno palačo - „Skenderij“, na nasprotni strani pa nam med hribovjem oko zamašči išče eldorado smučarskih užitkov - Jahorino. V nadaljevanju poti postanejo ceste izredno slabe. Asfalt nam večkrat zamenja makadam. Zato pa smo toliko bolj prišli v stik s pravo bosansko-črnogorsko pokrajino, s preprostimi domačini. Lepo obdelana polja je zamenjal skalnat svet, porasel z redko travo in grmovjem. Ob cesti srečujemo trope ovc, katere čuvajo otroci, ali pa ženske. Zares neverjetno, da so v Jugoslaviji še tako slabo razvita področja. Tu bo potrebno še ogromno investirati, če bomo hoteli doseči napredek. Čim preprostejši so domačini, tem prijaznejši so. Vseskozi nam mahajo v pozdrav. Zaselki so redki in še ti štejejo le po nekaj hiš. Zdi se mi, da sem prišel v popolnoma drug svet. Za krajši čas se ustavimo le v Plevlju - edinem večjem kraju na tem delu poti. Fotografski aparati nam skljucajo predvsem zaradi izredno lepo zgrajenega hotela ter džamij in minaretov, ki vrtoglavo silijo kvišku.

Preko znamenitega mostu na Tari se hitro približujemo našemu cilju. Pozno zvečer pridemo v Zabljak - izhodiščni kraj za Durmitor. Ti kraji se izredno hitro spreminjajo. Domačini so začeli lepoto pokrajine izkoriščati v turistične namene. Po lepi - novi cesti odbrzi avtobus naprej do skrivnostnega Črnega jezera.

Ekipa za postavljanje šotorov je že uigrana, zato trije šotori PD Kranj hitro stojijo na majhni jasi ob jezeru. Na plinskih kuhalnikih pripravimo izdatno večerjo. Dobro razpoloženje - zanj skrbi predvsem Zdenka z bogatimi taborniški izkušnjami - nam ne morejo pokvariti niti nekoliko slabi vremenski izgledi. Nekoliko vznemirjeni pred srečanjem z gorami Durmitora se izgubimo v globok sen.

Naslednje jutro nas najde še v spalnih vrečah. Preko mirnega - tihega Črnega jezera nas pozdravlja in vabi Meded - prvi preko 2000 m visoki vrh v gorski skupini pred nami. Odločimo se, da čimprej pogledamo v ta skrivnostni svet. Ob 9. uri že krene skupina na čelu z Jeseničani, ki so pred leti že bili v tem delu, na pot. Lepo urejena potka ob jezeru nas zavede, da gre-

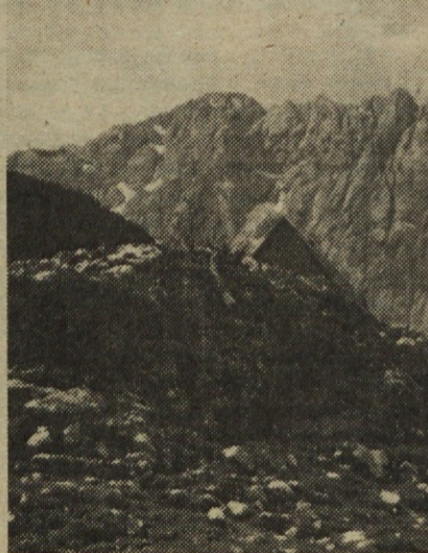
mo predolgo po njej, namesto da bi zavili desno v breg. Zato jo kar poprek udarimo navzgor. Z Marjanom imava nekoliko drugačne načrte, zato se ločiva od glavnine, ki krene proti Ledeni pečini. Občudujeva izredno lep visokogorski svet Durmitora. Skala in vegetacija je podobna naši Alpski, le da imajo te gore neki poseben mik. Tu ni globokih ledeniških dolin. Celotno pogorje je na neki visokoravni, iz katere se dvigajo posamezni vršaci. Predvsem pa me prevzema izreden mir, ki vlada v teh hribih. Pri prijaznih pastirjih v samotnem stanu na Lokvici se okrepčava z okusnim ovčjim mlekom. Ker sva plezalske narave, nama oko nenehno stika za stenami, katerih v tem delu ne manjka. Petru sva obljubila prvenstveno - Iskrino smer, zato morava kar pridno na delo - časa je malo. Čeprav sva ta dan namenila predvsem ogledovanju in morda kaki lažji smeri v Bandijerni, naju ustavi ostenje Terzin Bogaza. V vodiču, ki pa je zelo nepopoln, sta v steni le dve smeri. Ena VI. tež. stopnje, ki so jo preplezali Nemci in ena IV., katero so preplezali naši - slovenski alpinisti. Marjan se navdušuje za pot v Centralnem delu stene. S sabo imava malo plezalne opreme, a kljub temu se odločiva, da poizkusiva. Marjan hitro izgine preko kompaktno stene v spodnjem delu. Pod nekim gladkim previsom pa mu zmanjka idej. Stena je pokazala preostro lice. Sledila bi prečnica v tegu vrvi, za take manevre pa sva prelabo opremljena. Odločiva se, da raje poizkusiva v nekoliko krajši in na videz lažji zahodni steni. Prvi raztežaji so hitro za nama, nato pa se stena postavi pokonci. Po nekaj metrih sledi razočaranje. V steni je klin - torej ne bo prvenstvena. Kasneje sva ugotovila, da je smer prvi plezal Franci Ekar - sedanjí predsednik PD Kranj. Še dva klina me pripeljeta do zajeda, kjer si uredim stojišče. Marjanu svet ni preveč všeč, zato mi rade volje prepusti še naslednji raztežaj. Stena je postala povsem navpična. Starim klinom se pridružita še dva nova, preden zmorem 40 m višine, ki me pripelje iz najhujših težav. Naslednja dva lahka raztežaja naju pripeljeta na vrh. Srečava sva. V brezkončnem miru in tišini uživava lepoto gorske pokrajine. Sestopiva v dolino Velika Karlica. Mimo novega bivaka v spomin dr. Rastku Stojanoviču v prvem mraku prideva v tabor. Sledi prijeten večer ob tabornem ognju. Lepa slovenska pesem popestri idilični zaključek dneva in se izgublja v valovih Črnega jezera. Naslednje jutro glavnina že od 4. ure krene proti najvišjemu vrhu v Durmitoru - Babotovem Kuku. Z Marjanom želiva spoznati čimveč tega gorskega sveta, zato se nameriva v samotno dolino Zeleni vir. S sabo vzameva opremo in hrano za dva dni, poleg tega pa še veliko plezalne opreme, tako da se kar šibiva pod nahrbtnikoma. Po pripovedovanju Janeza je še nepreplezana JZ - stena Minin Bogara plezalsko najbolj zanimiva stvar v Durmitoru.

Nevihiti, ki naju ujame med potjo, ne dajeva posebnega pomena. Upava, da je le prehodnega značaja. Dušan naju zvabi, da stopiva še do Ledene pečine. Iz ledu narejeni kapniki so res vredni ogleda, a celotne jame ne bi zamenjal za našo pod Kredarico. Pozno popoldne prideva v Zeleni vir. Pred dežjem se umakneva pod veliko skalo, ki nama nudi streho, čeprav bolj slabo. Tu ni nikakršnih sledov človeškega življenja. Iz snega staliva

vodo, nekaj pojeva, ter se pripraviva na spanje. Obhajajo naju neki posebni občutki. Daleč stran od ljudi, civilizacije v tem divjem skalnem svetu pričakujeva noči. Pogovor se nama nehoti zasuče na volkove. Pol v šali, pol zares delava načrte za srečanje z njimi. No, naslednje jutro sva poleg najnižih stopinj v snegu res našla volčjo sled.

Dež, ki še vedno pada, nama zmanjšuje upe na uspeh v steni. Zlezeva v spalni vreči ter nekoliko nemirno zaspiava. Prebudi naju pusto megleno jutro. Dež je nekoliko ponehal. Na steno Minin Bogaza ne misliva več. Odločiva se, da poizkusiva v ostenju Zubcev, ki se od časa do časa prikaže iz megle. Opreme imava dovolj, zato se odločiva za nekoliko težjo, a kratko poč. Prvi raztežaj gre še prosto. Skala je odlična. Varovališče naredim za neko lusko. Steno je zopet zagrnjla megla. Sedaj bo prišel tehnično verjetno najtežji raztežaj. Po kakih dveh metrih zabijem dober klin za varovanje. Poč postaja vse bolj neprijazna, pri tem pa je zopet začelo rahlo rositi. Prosto ne gre več. Zabijem klin, malo višje še enega. Poč nad mano se izgublja v previsih in megli. Dež vse bolj ogroža. Nekje daleč - na oni strani Durmitora, naju čakajo prijatelji. Vezana sva nanje - ničesar ne smeja tvegati. Razum zmaga - odločiva se za umik. Preko klina se spustim do Marjana. Še en spust ob vrvi in v največjem naliivu sva pod steno. Zdirjava do zavetja - pod najino skalo. Sva popolnoma premočena. Zlezeva v spalni vreči in čakava.

Pogled na prelepe vrhove Durmitorja.

Pogled na prelepe vrhove Durmitorja.

Izlet na Platak

Tudi planinci ISKRE - Elektromehanike smo proslavili 100-letnico PZJ (tudi 100-letnico PZH), združeno s praznovanjem dneva borca, ki je bilo na Platak od 3. do 7. julija. Pokrovitelj je bil predsednik SFRJ Josip Broz Tito.

Platak leži nad Reko in se v borih 28 km oddaljenosti dvigne na 1.111 m nadmorske višine. Platak je bil izbran za to praznovanje zaradi primerne lege, lahkega dostopa (asfaltna cesta) ter pomembne vloge, ki jo je imel v času vstaje in kasneje med NOB. Povedali so nam, da od planine Tuhobič pa do Učke ni niti vrha niti steze, po katerih v tistih slavnih dneh ne bi korakali borci. Preko teh planin so vodile partizanske poti iz Sušaka, Reke, Grobinštine, Košavštine, iz dela našega Primorja ter Istre proti Gorskem Kotaru, Liki, proti Sloveniji in nazaj. Tu so bila zborna mesta tisočev naših borcev pred odhodom v boj. V teh planinah je bilo nekaj desetih partizanskih baz, taborišč in bolnišnic, ustanovljene pa so bile tudi številne partizanske enote.

Mi smo se iz Kranja odpeljali 6. julija zjutraj in prispeli na Platak že ob 7. uri. Po kratkem postanku in posvetu smo se odločili za vzpon na Snježnik (1506 m). Pot nas je vodila po lepo markirani stezi. Ta ni zahtevna, razen tik pod vrhom, kjer je bilo treba najmlajšega udeleženca navezati. Z vrha je lep pogled na Kvarner, Istro ter sosednje vrhove kot so Risnjak, Oblič itd. Na zahodni strani pod vrhom je postavljena oz. obnovljena planinska kočica (1490 m), ki je izredno lepo urejena in vzdrževana. Po povratku na Platak smo si nakupili spominke ter si v glavnem ogledali tabor. Njegovo velikost lahko ponazorimo s podatkom, da je sprejel samo pod šotori preko 3.500 planincev, katere so prehranjevali vojaški intendantit itd. Med gosti na proslavi so bile poleg številnih domačih tudi tuje delegacije in člani kongresa Mednarodne alpinistične zveze. Še bi lahko navajal podrobnosti s proslave, vendar naj zaključim z mislijo, da je za tako veliko slavo potrebna dobra organizacija in veliko dela.

Nas je pot nato vodila v dolino, kjer smo se na opatijski rivieri tudi kopali. Morska kopalnica se nam je prav prilegla. Domov smo se vračali v večernih urah.

Le

vodo, nekaj pojeva, ter se pripraviva na spanje. Obhajajo naju neki posebni občutki. Daleč stran od ljudi, civilizacije v tem divjem skalnem svetu pričakujeva noči. Pogovor se nama nehoti zasuče na volkove. Pol v šali, pol zares delava načrte za srečanje z njimi. No, naslednje jutro sva poleg najnižih stopinj v snegu res našla volčjo sled.

Dež, ki še vedno pada, nama zmanjšuje upe na uspeh v steni. Zlezeva v spalni vreči ter nekoliko nemirno zaspiava. Prebudi naju pusto megleno jutro. Dež je nekoliko ponehal. Na steno Minin Bogaza ne misliva več. Odločiva se, da poizkusiva v ostenju Zubcev, ki se od časa do časa prikaže iz megle. Opreme imava dovolj, zato se odločiva za nekoliko težjo, a kratko poč. Prvi raztežaj gre še prosto. Skala je odlična. Varovališče naredim za neko lusko. Steno je zopet zagrnjla megla. Sedaj bo prišel tehnično verjetno najtežji raztežaj. Po kakih dveh metrih zabijem dober klin za varovanje. Poč postaja vse bolj neprijazna, pri tem pa je zopet začelo rahlo rositi. Prosto ne gre več. Zabijem klin, malo višje še enega. Poč nad mano se izgublja v previsih in megli. Dež vse bolj ogroža. Nekje daleč - na oni strani Durmitora, naju čakajo prijatelji. Vezana sva nanje - ničesar ne smeja tvegati. Razum zmaga - odločiva se za umik. Preko klina se spustim do Marjana. Še en spust ob vrvi in v največjem naliivu sva pod steno. Zdirjava do zavetja - pod najino skalo. Sva popolnoma premočena. Zlezeva v spalni vreči in čakava.

Pogled na obrat tovarne Elektromotorji v Spodnji Idriji.

Vsem sodelavcem iz splošnega oddelka Elektromehanike se iz srca zahvaljujem za prejeta darila, rože in iskrene poslovlilne besede. Našega kolektiva se bom vedno z veseljem spominjal. Še vnaprej mu želim veliko delovnih uspehov in splošnega napredka.

Janez Ajdovec

ZAHVALA

Ob težki in prerani izgubi našega dragega sina, brata in strica

LADISLAVA SEKNETA

se iskreno zahvaljujem vsem njegovim najbližjim sodelavcem za izrečeno sožalje, venec in za tako številno spremstvo na njegovi zadnji poti. Prisrčna hvala tudi sindikalni organizaciji in delavcem iz montaže števecv za podarjene vence. Še posebej se zahvaljujem sodelavki za poslovlilne besede ob odprtem grobu. Iskrena hvala vsem.

Žaljujoči: ata, mama, brat in sestra z družino

ISKRA

POHOD 74

Takle plakat vabi člane delovnih kolektivov Iskre na „I. pohod prijateljsva Iskrašev“, ki bo 21. septembra s štartom in ciljem na stadionu SK „Triglav“ v Kranju. Proga za pohod bo dolga 10 - 12 km, vmes pa bodo udeleženci tudi streljali z zračno puško. Podrobnosti o pohodu prihodnjič.

Po dveh urah dež nekoliko poneha, zato se pripraviva za povratek. Še sreča, da se v snegu poznajo najine sledi iz prejšnjega dneva ter nama olajšajo povratek v megle.

Pozno popoldne sva znova v taboru ob Črnem jezeru. Nad Durmitorom se še vedno zgrinjajo oblaki. Vesela sva, da sva zopet pod streho šotorov in med ljudmi. Zares neverjetno, kako gore spreminjajo podobo.

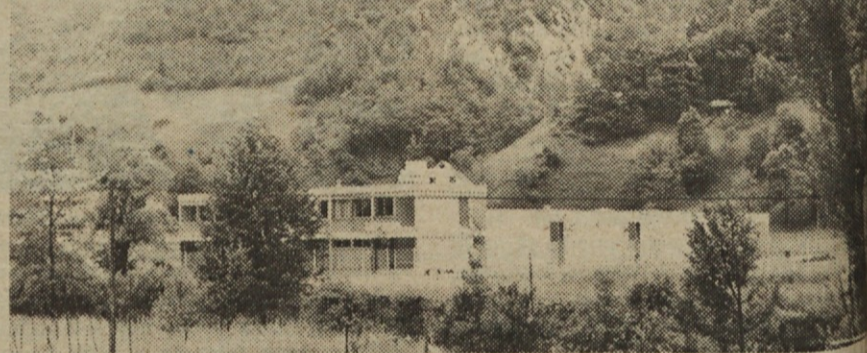
Zjutraj, 20. junija, se pripravimo za povratek. Poslovimo se od prijaznega jezera ter od gora, ki so še vedno zavite v oblake. Želimo si sonca, zato nas pot vodi proti morju. Preko lepih dolin Tare in Morave se pripeljemo do Titograda. Na hitro si ogledamo mesto in se odpravimo naprej proti Cetinju - središču nekdanje Zete. Ogled muzejv v Cetinju je zares enkratno doživetje. Upravičeno so Črnogorci lahko ponosni na svojo zgodovino. Skoda, ker imamo tako malo časa. Iz Cetinja se v ostrih serpentinah spustimo proti Budvi. Na vročem Jadranskem soncu naslednji dan presu-

šimo obleko in opremo ter se okopamo v morju. Daljši postanek napravimo v Dubrovniku. Ogledamo si akvarij, nekaj pa se nas sprehodi po obzidju, predvsem zato, da napravimo nekaj posnetkov in dobimo sliko o enem najlepših jadranskih mest.

Po noči, ko je prespimo v borovem gozdičku ob cesti, pridemo naslednji dan do Biograda na moru. V počitniškem domu železarne z Jesenic si privoščimo enodnevni počitek, ki ga namenimo urejanju osebnih stvari in kopanju. Preko Karlobaga in Plitvic se v nedeljo - 23. 6., v poznih popoldanskih urah vrnemo v domače kraje.

Slovo od Gornjesavcev je prisrčno. Na enotedenskem potovanju po Jugoslaviji smo postali pravi prijatelji. Prijetnih doživetij je bilo veliko - spomini pa ostanejo. Spoznal sem že precej dežel Evrope in Afrike, toda spoznati svojo domovino je nekaj posebnega. Tako jo znam še bolj ceniti.

Franci Šte

Pogled na obrat tovarne Elektromotorji v Spodnji Idriji.

Vsem sodelavcem iz splošnega oddelka Elektromehanike se iz srca zahvaljujem za prejeta darila, rože in iskrene poslovlilne besede. Našega kolektiva se bom vedno z veseljem spominjal. Še vnaprej mu želim veliko delovnih uspehov in splošnega napredka.

Janez Ajdovec

ZAHVALA

Ob smrti dragega očeta

ANTONA ŠEMRLA

se iskreno zahvaljujema sodelavcem na Termoplastih in obratu ATC na Laborah ter sindikalni podružnici ter gasilcem tovarne Elektromehanika Kranj za izraze sožalja, podarjene vence, denarno pomoč ter spremstvo na njegovi zadnji poti.

Sinova Marjan in Tom

ZAHVALA

Ob smrti dragega očeta

ANTONA ŠEMRLA

se iskreno zahvaljujema sodelavcem na Termoplastih in obratu ATC na Laborah ter sindikalni podružnici ter gasilcem tovarne Elektromehanika Kranj za izraze sožalja, podarjene vence, denarno pomoč ter spremstvo na njegovi zadnji poti.

Sinova Marjan in Tom

ISKRA - glasilo delovnega kolektiva ZP Iskra, industrije za elektriko, telekomunikacije, elektromehaniko, avtomatiko in elemente, Kranj - Urejuje uredniški odbor - Glavni urednik: Igor Slavec, odgovorni urednik: Janez Silc - Izhaja tedensko - Rokopisov ne vračamo - Naslov uredništva: ISKRA Kranj, Savska loka 4, telefon 22-221, int. 2333 - Tisk: Združeno podjetje LJUDSKA PRAVICA-LJUBLJANSKI DNEVNIK, Ljubljana